საქართველოს რესპუბლიკა

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს ორგანო

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან | № 102-103 (123) | პარასკევი, 24 მაისი, 1991 წელი. | ფასი 15 კაპიკი

ალექსანდრე კოტორაშვილის ფოტო.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სესია

28 მაისს გაიმართა საქართველოს რესპუბლიკის პირველი მოწვევის უზენაესი საბჭოს პირველი სესიის მორიგი სხდომა, რომელსაც უძღვებოდა უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე აკაკი ასათიანი.

სხდომის მუშაობაში მონაწილეობდნენ საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია, მთავრობის წევრები, აგრეთვე რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების პრეფექტები.

დღის წესრიგის პირველი ორი საკითხის გამო, რომლებიც დაკავშირებული იყო 26 მაისს საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების მომზადებასთან და გამართვასთან, გამოვიდა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე არჩილ ჩირაქაძე.

უზენაესმა საბჭომ მიიღო დადგენილება ამ არჩევნების გამართვასთან დაკავშირებულ ზოგიერთ საკითხზე. შემდეგ განიხილეს სესიის იმ წინა სხდომაზე მიღებული „საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ" კანონთან დაკავშირებული საკითხი, რომელზეც უზენაესი საბჭოს პრაქტიკაში პირველად რესპუბლიკის პრეზიდენტმა, გამოიყენა რა მისთვის კონსტიტუციით მინიჭებული უფლება, დაადო ვეტო და შევიდა საკანონმდებლო ინიციატივით. პროცედურის თანახმად, დეპუტატებმა ხმა მისცეს მათ მიერ წინათ მიღებული კანონის გაუქმებას და აზრთა გაზიარების შემდეგ, ხმათა აბსოლუტური უმრავლესობით, მიიღეს ამ კანონის პრეზიდენტის მიერ შემოთავაზებული დამატება.

პარლამენტარები დაეთანხმნენ საქართველოს პრეზიდენტს რესპუბლიკის ვაჭრობის მინისტრის თანამდებობიდან თამაზ გველესიანის განთავისუფლების შესახებ. ამ საკითხის განმარტებისას, ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ აღნიშნა, რომ მინისტრის განთავისუფლება დაკავშირებული იყო ვაჭრობაში საქმის კატასტროფულ ვითარებასთან, რაშიც საკმაო ბრალი მიუძღვის დარგის ხელმძღვანელს.

საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის მინისტრის ჯონი ხეცურიანის წარდგინებით, უზენაესმა საბჭომ განიხილა და მიიღო საქართველოს რესპუბლიკის კანონი შრომის კანონთა კოდექსსა და ქორწინებისა და ოჯახის კოდექსში ცვლილებათა შეტანის თაობაზე. მანვე დეპუტატების განსახილველად გამოიტანა საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის პატივისა და ღირსების დაცვის შესახებ კანონის პროექტი, რომელიც აზრთა საფუძვლიანი გაზიარების შემდეგ მიიღეს უზენაესი საბჭოს წევრების ხმათა დიდი უმრავლესობით.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას წინადადებით, სესიის მონაწილეებმა წუთიერი დუმილით მიაგეს პატივი თანამედროვეობის გამოჩენილი პოლიტიკური მოღვაწის, ინდოეთის ყოფილი პრემიერ-მინისტრის, ინდოეთის ეროვნული კონგრესის პარტიის ლიდერის რაჯივ განდის ხსოვნას, რომლის მკვლელობამ შეაძრწუნა მთელი მსოფლიო.

შემდეგ სიტყვა მიეცა უზენაესი საბჭოს კანონმდებლობისა და კანონიერების დაცვის მუდმივი კომისიის მდივანს გიორგი გულბანს, რომელმაც პარლამენტართა განსახილველად გამოიტანა სანორმატივო აქტების მთელი რიგი პროექტები. უზენაესმა საბჭომ მიიღო დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობის საკითხთა გადაწყვეტის წესის შესახებ", აგრეთვე კანონები „საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ" და „საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტის მიღებასთან დაკავშირებით საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედ კანონმდებლობაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ".

უზენაესმა საბჭომ მიიღო კანონი საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის მოქმედების შეჩერების შესახებ, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას დეზერტირობისათვის. ამასთან დაკავშირებით გადაწყდა შეიქმნას საგანგებო კომისია მოქმედ კანონმდებლობაში შესაბამისი დამატების შეტანისათვის.

განყოფილებაში „სხვადასხვა" რესპუბლიკის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიკური ცხოვრების ცალკეული აქტუალური საკითხების გამო განცხადებებითა და წინადადებებით გამოვიდნენ დეპუტატები გერმანე ფაცაცია, როინ მეტრეველი, რევაზ კემულარია, ვიქტორ დომუხოვსკი, ალექსანდრე ვარძელაშვილი და ალექსანდრე ქობულაშვილი. განმარტება კონკრეტული საკითხის გამო დამსწრეთ მისცა უზენაესი საბჭოს მუდმივი საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარემ ტარიელ გელანტიამ.

ამით უზენაესი საბჭოს პირველი სესიის მორიგმა სხდომამ მუშაობა დაასრულა.

საქინფორმის საპარლამენტო კორესპონდენტები.

საკუთარ სახლში

49 69 234100 MENSCHENRECHTE 142 P01 22.05.91 11:16

IGFM
– International Secretariat –
Internationale Gesellschaft für Menschenrechte · International Society for Human Rights
Société Internationale pour les Droits de l'Homme · Sociedad Internacional para los Derechos Humanos
Международное Общество Прав Человека

URGENT Telefax for
Mr Zviad Ghamsakhurdia

Please forward to responsible
person for action.

International Secretariat / German Section:
D-6000 Frankfurt/Main - Germany
Kaiserstrasse 72

Frankfurt/M 22.5.91

პატივცემულო ბატონო გამსახურდია!

ჩვენ უკვე გწერდით, რომ ჩვენი წარმომადგენლები საქართველოში 25 მაისს ჩამოვლენ და 27 მაისს დაბრუნდებიან უკან. უმორჩილესად გთხოვთ, სასწრაფოდ გამოგზავნოთ საბჭოთა კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროდან ტელეფაქსი ბონის საბჭოთა საელჩოს ვიზების განყოფილებაში, რათა ჩვენს ორ დელეგატს ვიზების მიღების ნებართვა მიეცეს, ამ ნებართვის გარეშე ისინი ვიზებს ვერ მიიღებენ. ჩვენი წარმომადგენლები იქნებიან ქალბატონი ვანდა ვანზიდლერი და ბატონი ანსგარ გრავი. თუ შეიძლება, დაუკავშირდით საგარეო საქმეთა სამინისტროს და უბრძანეთ, რომ გამოგზავნონ ნებართვა ბონში.

რობერტ ჩემბერსი,
საერთაშორისო სამდივნო.
მაინის ფრანკფურტი. 1991 წ. 22 მაისი.

ვაქარწყლებთ ცრუ აზრს

საქართველოში საპრეზიდენტო არჩევნებთან დაკავშირებულმა ვნებათაღელვამ თავის აპოგეას მიაღწია.

მძიმე მორალურ-ეკონომიკურ და პოლიტიკურ მდგომარეობას თან დაერთო პრეზიდენტობის მაძიებელთა, მათ მხარდამჭერთა მიერ საზოგადოების გამოწვევის, დაპირისპირებისა და ზოგჯერ შეურაცხყოფის შემთხვევებიც. გამოდიან ინტელიგენციის სახელით, ქართულ ერს ხან ბრბოდ, ხან კერპთაყვანისმცემლებადაც კი მოიხსენიებენ.

საქართველოს მეცნიერების, ხელოვნებისა და კულტურის მოღვაწეთა ერთი ნაწილი მტკიცე პროტესტს გამოვთქვამთ ამის გამო და თანამემამულეებს მოვუწოდებთ სიმშვიდის, გონიერების, მოთმინებისა და ერთიანობისაკენ.

ვაქარწყლებთ ცრუ აზრს, თითქოს ინტელიგენცია მხარში არ ედგეს ზვიად გამსახურდიას, — მხარს ვუჭერთ მას, — ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ერთ-ერთ უპირველეს და უთვალსაჩინოეს წარმომადგენელს, მომავალი ახალი საქართველოს მესაძირკვლეს, ჩვენს ღირსეულ კანდიდატს და ამით ხმას ვაძლევთ საქართველოს თავისუფლებასა და დამოუკიდებლობას.

ანა კალანდაძე, ზურაბ სოტკილავა, ნოდარ ამაღლობელი, მედეა ამირანაშვილი, ნოდარ კაკაბაძე, ალეკსი მაჭავარიანი, ელგუჯა ხინთიბიძე, ანტონ წულუკიძე, ბიძინა კვერნაძე, ლამარა ჭყონია, კორნელი დანელია, სიმონ ხეჩინაშვილი, ელიზბარ ჯაველიძე, შოთა სიდამონიძე, თალახ შონია, ვასილ კიკნაძე, არჩილ ჩიმაკაძე, იოსებ კეჭაყმაძე, გიზო ჟორდანია, ამირან კავსაძე, კარლო მეშველიანი, თენგიზ ფერაძე.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

კანონი

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის პატივისა და ღირსების დაცვის შესახებ

[illegible]

ოთხ წლამდე ვადით, ან თავისუფლების აღკვეთით სამ წლამდე ვადით.

იგივე მოქმედება, ჩადენილი პრესის ან მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებათა გამოყენებით — [illegible] მიმართ ცილისწამების შემცველ მასალებს, შეიძლება შეწყდეს სასამართლოს გადაწყვეტილებით.

3. ეს კანონი ძალაშია მისი გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი
ზვიად გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 მაისი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტის მიღებასთან დაკავშირებით საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციაში ცვლილებების და დამატებების შეტანის შესახებ

[illegible] … დამატებითი სამართლებრივი და ზნეობრივი საფუძველი საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მიერ 1991 წლის 9 აპრილს საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტის მიღებისა, რითაც მთელ მსოფლიოს ემცნო ქართველი ერისა და მთლიანად საქართველოს რესპუბლიკის მოსახლეობის ერთსულოვანი ნება".

2. კონსტიტუციის პირველ მუხლში სიტყვებს „რესპუბლიკა არის" დაემატოს სიტყვა „სუვერენული".

3. კონსტიტუციის 31-ე მუხლში: [illegible]

11. 76-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგნაირად:

„საქართველოს რესპუბლიკა თანასწორუფლებიან ურთიერთობას ამყარებს უცხოეთის სახელმწიფოებთან, დებს მათთან ხელშეკრულებებს და უცვლის დიპლომატიურ და საკონსულო წარმომადგენლებს, მონაწილეობს საერთაშორისო ორგანიზაციათა საქმიანობაში".

12. 78-ე მუხლი ამოღებულ იქნეს.

13. 79-ე მუხლიდან ამოღებულ იქნეს სიტყვები „სსრ კავშირისა და", „სსრ კავშირის კონსტიტუციისა და".

14. მე-80 მუხლიდან ამოღებ- [illegible]

[illegible] უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე".

19. 113-ე მუხლის მე-14 პუნქტს დაემატოს სიტყვები „საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი".

20. 114-ე მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილებიდან ამოღებულ იქნეს სიტყვები „პირველი" და „პირველ".

21. 115-ე მუხლის მე-2 პუნქტიდან ამოღებულ იქნეს სიტყვები „პირველი მოადგილის და".

22. 125-ე მუხლში:

ა) პირველ პუნქტში სიტყვები „მონაწილეობს ფასების, შრომის [illegible]

[illegible] წილში სიტყვები „რესპუბლიკური და საერთო-საკავშირო" შეიცვალოს სიტყვით „საერთო-რესპუბლიკური".

26. 163-ე მუხლის მესამე ნაწილიდან ამოღებულ იქნეს სიტყვები „სსრ კავშირისა და".

II. დაევალოთ აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოებს საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციასთან შესაბამისობაში მოიყვანონ ამ ავტონომიური რესპუბლიკების კონსტიტუციები.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი
ზვიად გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 23 მაისი

საქართველოს რესპუბლიკის

კანონი

საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის მოქმედების შეჩერების შესახებ

იმის გამო, რომ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 15 ნოემბრის კანონით საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე შეჩერებულია საყოველთაო სავალდებულო სამხედრო სამსახურის შესახებ სსრ კავშირის კანონის მოქმედება, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

შეჩერდეს საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 265-ე მუხლის მოქმედება, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას დეზერტირობისათვის.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი
ზვიად გამსახურდია

თბილისი. 1991 წლის 28 მაისი.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

1991 წლის 26 მაისს საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების ჩატარებასთან დაკავშირებული ზოგიერთი საკითხის შესახებ

გაითვალისწინა რა საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წინადადებები 1991 წლის 26 მაისს საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების ჩატარებასთან დაკავშირებით, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. დაევალოთ საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, ქ. სოხუმისა და ქ. ოჩამჩირის საოლქო საარჩევნო კომისიებს, გორის, ონისა და ქარელის ტერიტორიულ საარჩევნო კომისიებს უზრუნველყონ ხმის მიცემის ჩატარება 1991 წლის 24, 25 და 26 მაისს გუდაუთის რაიონის, ქ. ტყვარჩელის, ქ. ცხინვალის, ჯავისა და ყოფილი ყორნისის რაიონების ამომრჩევლებისათვის,

2. დაევალოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას შეიმუშაოს წინასწარ ხმის მიცემის წესი ზემოთ აღნიშნული ამომრჩევლებისათვის.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
აკაკი ასათიანი.

თბილისი. 1991 წლის 28 მაისი.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიისაგან

[illegible]

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის

დადგენილება

რესპუბლიკის ზოგიერთ რეგიონში წინასწარი ხმის მიცემის წესის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილების შესაბამისად, ცენტრალური საარჩევნო კომისია ადგენს:

1. უფლება მიეცეთ ყორნისის რაიონის ამომრჩევლებს ხმა მისცენ იმ საარჩევნო უბანში, რომელსაც გამოყოფს ქარელის ტერიტორიული საარჩევნო კომისია;

2. დაევალოთ ოჩამჩირის საოლქო საარჩევნო კომისიას, გორის, ონისა და ქარელის ტერიტორიულ საარჩევნო კომისიებს გამოყონ თითო საარჩევნო უბანი, სადაც ხმას მისცემენ შესაბამისად ქ. ტყვარჩელის, ქ. ცხინვალის, ჯავისა და ყორნისის რაიონების ამომრჩევლები ა. წ. 24, 25 და 26 მაისს, და ეს აცნობონ ამომრჩევლებს;

3. დაევალოს გუდაუთის რაიონის სოფელ ახალსოფლის საუბნო საარჩევნო კომისიას უზრუნველყოს გუდაუთის რაიონის ამომრჩევლების ხმის მიცემა ა. წ. 24, 25 და 26 მაისს;

4. 24 და 25 მაისს წინასწარ ხმის მიცემის უფლება აქვთ ზემოთ დასახელებული რაიონებისა და ქალაქების ამომრჩევლებს პასპორტის ან პირადობის დამადასტურებელი რაიმე სხვა საბუთის საფუძველზე, თუ მასში აღნიშნულია დაბადების თარიღი და მისამართი. საუბნო საარჩევნო კომისიამ ამომრჩეველი უნდა შეიყვანოს წინასწარ ხმის მიმცემ ამომრჩეველთა სიაში და ამ სიაში ხელმოწერის შემდეგ მას აძლევენ ერთ საარჩევნო ბიულეტენსა და სუფთა კონვერტს. ამომრჩეველი ხმის მიცემის კაბინაში ავსებს საარჩევნო ბიულეტენს, დებს მას სუფთა კონვერტში აწებებს და უშვებს დალუქულ საარჩევნო ყუთში. 26 მაისს საუბნო საარჩევნო კომისია ხსნის დალუქულ ყუთს და წინასწარ ხმის მიმცემ ამომრჩეველთა სიასთან კონვერტების რაოდენობის შედარების შემდეგ გაუხსნელად ჩაყრის მათ ძირითად საარჩევნო ყუთში. არჩევნების შედეგების შეჯამებისას საარჩევნო უბნის ამომრჩეველთა რიცხვს დაემატება წინასწარ ხმის მიმცემ ამომრჩეველთა რაოდენობა.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე
არჩილ ჩირაქაძე.

1991 წლის 28 მაისი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

„საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე

„საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში დამატებების შეტანის თაობაზე საქართველოს რესპუბლიკის 1991 წლის 14 მაისის კანონის შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის 1991 წლის 22 მაისის ბრძანებულების გათვალისწინებით და „საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში დამატების შეტანის თაობაზე" საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 14 მაისის კანონის შესაცვლელად საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**

I „საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის 1991 წლის 18 აპრილის კანონში შეტანილ იქნეს შემდეგი დამატებანი და ცვლილებანი:

1. 24-ე მუხლის მე-2 ნაწილს დაემატოს სიტყვები:

„..., რომლის შესახებაც იგი გადაწყვეტილებას იღებს არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს ორი დღისა".

2. 25-ე მუხლში:

ა) მე-3 ნაწილს დაემატოს შემდეგი ტექსტი:

„იმ უბნებში, რომლებშიც არჩევნები ბათილად იქნა ცნობილი თუ ამომრჩეველთა რიცხვი იმდენად დიდია, რომ არჩევნებში მათ მონაწილეობას შეიძლებოდა გავლენა მოეხდინა არჩევნების ჩატარებულად ჩათვლაზე, არჩევნებში გამარჯვებულის გამოვლენაზე ან არჩევნების მეორე ტურში მონაწილე პრეზიდენტობის კანდიდატების გამოვლენაზე, ტარდება ხელახალი ხმის მიცემა არჩევნების დღიდან ორი კვირის ვადაში."

ბ) მე-4 ნაწილში სიტყვები „ორი კვირის" შეიცვალოს სიტყვებით „სამი კვირის";

გ) მე-5 ნაწილს დაემატოს შემდეგი ტექსტი:

„საჩივრები არჩევნების ჩატარებისა და მისი შედეგების დადგენის კანონიერების თაობაზე ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას შეიძლება წარედგინოს არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს სამი დღისა. მათ შესახებ კომისია გადაწყვეტილებას იღებს არჩევნებიდან არა უგვიანეს ხუთი დღისა.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილებისა და კომისიის მიერ საარჩევნო კანონის დარღვევის გამო საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს სასამართლოში საჩივრის შეტანის უფლება აქვთ პრეზიდენტობის კანდიდატს და მისი წარმდგენი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის ან ამომრჩეველთა ჯგუფის პასუხისმგებელ წარმომადგენელს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს ექვსი დღისა.

სასამართლოს, რომელიც საქმეს განიხილავს, გადაწყვეტილება გამოაქვს არჩევნების დღიდან არა უგვიანეს ცხრა დღისა. აღნიშნული გადაწყვეტილება საბოლოოა და გასაჩივრებას არ ექვემდებარება.

ცენტრალური საარჩევნო კომისია დაუყოვნებლივ ასრულებს სასამართლოს გადაწყვეტილებას, ხოლო სასამართლოს გადაწყვეტილების მიღებამდე აჩერებს არჩევნების შედეგების დადგენას.

თუ პრეზიდენტობის კანდიდატს, მისი წარმდგენი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, ამომრჩეველთა ჯგუფის პასუხისმგებელ წარმომადგენელს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში პრეზიდენტობის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილ რომელიმე პირს ან მისი წარმდგენი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, ამომრჩეველთა ჯგუფის ან მის რომელიმე წარმომადგენელს საარჩევნო უბანში დაუმტკიცდება არჩევნების დღეს ამომრჩეველთა ნებაზე, კანონით დაუშვებელი ზემოქმედება, მაშინ სასამართლოს შესაბამისი გადაწყვეტილებით საარჩევნო კომისია გააუქმებს პრეზიდენტობის ამ კანდიდატისათვის მიცემული ხმების მთელ რაოდენობას ამ უბანში. იმ შემთხვევაში, როდესაც გაუქმებულ ხმათა რაოდენობას შეიძლებოდა გავლენა მოეხდინა არჩევნების ჩატარებულად ჩათვლაზე, არჩევნებში სხვა გამარჯვებული კანდიდატის გამოვლენაზე ან არჩევნების მეორე ტურში მონაწილე პრეზიდენტობის კანდიდატების გამოვლენაზე, შესაბამის უბნებში დარჩენილი კანდიდატების მონაწილეობით ტარდება ხელახალი ხმის მიცემა არჩევნების დღიდან ორი კვირის ვადაში".

დ) მე-6 ნაწილში რიცხვი „5" შეიცვალოს რიცხვით „10".

ე) მე-8 ნაწილი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ოქმის პირველი ცალი ინახება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, მეორე ცალი გადაეცემა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს, თითო ცალი კი უნდა ჩაბარდეს პრეზიდენტობის კანდიდატების წარმომადგენლებს".

3) 26-ე მუხლის მეორე ნაწილში სიტყვები: „ორი კვირის" შეიცვალოს სიტყვებით „სამი კვირის".

II. კანონი ძალაშია გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი
ზვიად გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 მაისი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა და საქორწინო და საოჯახო კანონთა კოდექსებში ცვლილებათა შეტანის თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**

I. შეტანილ იქნეს საქართველოს სსრ 1973 წლის 28 ივნისის კანონით დამტკიცებულ საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა კოდექსში (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1973 წ., № 6, მუხ. 118) შემდეგი ცვლილებები:

1. 159-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 159. შვებულებები ორსულობის, მშობიარობის და ბავშვის მოვლის გამო

ქალებს ორსულობისა და მშობიარობის გამო ეძლევათ შვებულება მშობიარობამდე სამოცდაათი კალენდარული დღის ხანგრძლივობით და მშობიარობის შემდეგ ორმოცდათექვსმეტი (გართულებული მშობიარობის ან ორი და მეტი ბავშვის შობის შემთხვევაში — სამოცდაათი) კალენდარული დღის ხანგრძლივობით.

ორსულობისა და მშობიარობის გამო შვებულება გამოიანგარიშება შეჯამებულად და ქალს მიეცემა მთლიანად, მშობიარობამდე ფაქტიურად გამოყენებული დღეების რაოდენობის მიუხედავად. ქალს სურვილისამებრ, თუ მას აქვს არანაკლებ ერთი წლის მუშაობის საერთო სტაჟი (თვრამეტ წლამდე ასაკის ქალებს, მუშაობის სტაჟის ხანგრძლივობის მიუხედავად), მიეცემა ნაწილობრივ ანაზღაურებული შვებულება ბავშვის მოვლის გამო, სანამ ბავშვი წლინახევრისა გახდება. ამ ხნის განმავლობაში ქალს სახელმწიფო სოციალური დაზღვევის წესით ეძლევა დახმარება. მომუშავე ქალებს, რომელთაც არა აქვთ ერთი წლის მუშაობის სტაჟი, დახმარება ბავშვის მოვლის გამო მიეცემათ ნახევარი ოდენობით.

ნაწილობრივ ანაზღაურებული შვებულება ბავშვის მოვლის გამო შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მთლიანად ან ნაწილ-ნაწილ ნებისმიერ დროს, ვიდრე ბავშვი წლინახევრისა გახდება. ეს შვებულება ჩაითვლება მუშაობის საერთო და უწყვეტ სტაჟში, აგრეთვე სპეციალობის მიხედვით მუშაობის სტაჟში, მაგრამ არ ჩაითვლება მუშაობის იმ სტაჟში, რომელიც იძლევა მომდევნო ყოველწლიური შვებულების უფლებას.

ნაწილობრივ ანაზღაურებული შვებულება და დამატებითი უხელფასო შვებულება ბავშვის მოვლის გამო (მუხლი 161-ე) შეიძლება მთლიანად ან ნაწილ-ნაწილ გამოიყენოს აგრეთვე ბავშვის მამამ, ბებიამ, პაპამ ან სხვა ნათესავმა, რომლებიც ფაქტიურად უვლიან ბავშვს.

ქალის ან ამ მუხლის მესამე ნაწილში ჩამოთვლილ პირთა სურვილით ბავშვის მოვლის გამო შვებულებაში ყოფნის პერიოდში მათ შეუძლიათ იმუშაონ არასრული სამუშაო დროის პირობებში ან სახლში, ამასთან მათ შეუნარჩუნდებათ დახმარების მიღების უფლება ბავშვის მოვლისათვის ნაწილობრივ ანაზღაურებული შვებულების პერიოდში".

2. 161-ე მუხლში:

სათაურში სიტყვები „წლინახევრამდე ასაკის" შეიცვალოს სიტყვებით „სამ წლამდე ასაკის";

პირველ ნაწილში სიტყვები „ქალს, მისი განცხადების თანახმად" შეიცვალოს სიტყვებით „ქალს და 159-ე მუხლის მესამე ნაწილში აღნიშნულ პირებს, მათი განცხადების თანახმად";

პირველ და მეორე ნაწილებში სიტყვა „წლინახევრის" შეიცვალოს სიტყვებით „სამი წლის".

3. 162-ე მუხლში:

პირველ ნაწილში სიტყვები „ერთი წლისა" შეიცვალოს სიტყვით „წლინახევრისა";

მეორე ნაწილში სიტყვა „წლინახევრის" შეიცვალოს სიტყვებით „სამი წლის".

4. 231-ე მუხლის პირველ პუნქტში სიტყვები „ერთი წლისა" შეიცვალოს სიტყვით „წლინახევრისა".

II. საქართველოს სსრ 1970 წლის 18 ივნისის კანონით დამტკიცებული საქართველოს რესპუბლიკის საქორწინო და საოჯახო კოდექსის (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1970 წ., № 6, მუხ. 96) 72-ე მუხლის მესამე ნაწილი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„სასამართლოს უფლება აქვს შეამციროს ალიმენტის ოდენობა ან ალიმენტის გადახდისაგან გაათავისუფლოს მშობელი, თუ შვილები სახელმწიფოს ან საზოგადოებრივი ორგანიზაციის სრულ კმაყოფაზე არიან. სახსრები, რომელთა გადახდა ეკისრებათ მშობლებს სახელმწიფო საბავშვო დაწესებულებაში მყოფი შვილების შესანახად, ჩაირიცხება აღსაზრდელის პირად ანგარიშზე შემნახველ ბანკში, ამ მუხლის პირველ ნაწილში დადგენილი ოდენობით".

III. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი
ზვიად გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 მაისი.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ბრძანებულება

„საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში დამატებების შეტანის თაობაზე" საქართველოს რესპუბლიკის 1991 წლის 14 მაისის კანონის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 121[4] მუხლის შესაბამისად:

I. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს საქართველოს რესპუბლიკის 1991 წლის 14 მაისის კანონი „საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში დამატების შეტანის თაობაზე".

ამასთან ერთად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წინაშე საკანონმდებლო ინიციატივის წესით დაისვას საკითხი, რათა საქართველოს რესპუბლიკის 1991 წლის 14 მაისის კანონი „საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში დამატების შეტანის თაობაზე" ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ" კანონში შეტანილ იქნეს შემდეგი დამატებანი და ცვლილებანი:

24-ე მუხლის მე-2 ნაწილს დაემატოს სიტყვები:

„...,რომლის შესახებაც იგი გადაწყვეტილებას იღებს არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს ორი დღისა".

25-ე მუხლში:

მესამე ნაწილს დაემატოს შემდეგი ტექსტი:

„იმ უბნებში, რომლებშიც არჩევნები ბათილად იქნა ცნობილი თუ ამომრჩეველთა რიცხვი იმდენად დიდია, რომ არჩევნებში მათ მონაწილეობას შეიძლებოდა გავლენა მოეხდინა არჩევნების ჩატარებულად ჩათვლაზე, არჩევნებში გამარჯვებულის გამოვლენაზე ან არჩევნების მეორე ტურში მონაწილე პრეზიდენტობის კანდიდატების გამოვლენაზე, ამ უბნებში ტარდება ხელახალი ხმის მიცემა არჩევნების დღიდან ორი კვირის ვადაში.

მე-4 ნაწილში სიტყვები „ორი კვირის" შეიცვალოს სიტყვებით „სამი კვირის";

მე-5 ნაწილს დაემატოს შემდეგი ტექსტი:

„საჩივრები არჩევნების ჩატარებისა და მისი შედეგების დადგენის კანონიერების თაობაზე ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას შეიძლება წარედგინოს არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს სამი დღისა. მათ შესახებ კომისია გადაწყვეტილებას იღებს არჩევნებიდან არა უგვიანეს ხუთი დღისა.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილებისა და კომისიის მიერ საარჩევნო კანონის დარღვევის გამო საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს სასამართლოში საჩივრის შეტანის უფლება აქვთ პრეზიდენტობის კანდიდატს ან ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში მის პასუხისმგებელ წარმომადგენელს არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს ექვსი დღისა.

სასამართლოს, რომელიც საქმეს განიხილავს, გადაწყვეტილება გამოაქვს არჩევნების დღიდან არა უგვიანეს ცხრა დღისა. აღნიშნული გადაწყვეტილება საბოლოოა და გასაჩივრებას არ ექვემდებარება.

ცენტრალური საარჩევნო კომისია დაუყოვნებლივ ასრულებს სასამართლოს გადაწყვეტილებას, ხოლო სასამართლოს გადაწყვეტილების მიღებამდე აჩერებს არჩევნების შედეგების დადგენას.

თუ პრეზიდენტობის კანდიდატს, მის პასუხისმგებელ წარმომადგენელს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, პრეზიდენტობის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილ რომელიმე პირს ან საარჩევნო უბანში მის რომელიმე წარმომადგენელს დაუმტკიცდება არჩევნების დღეს ამომრჩეველთა ნებაზე კანონით დაუშვებელი ზემოქმედება, მაშინ შესაბამისი სასამართლოს გადაწყვეტილებით საარჩევნო კომისია გააუქმებს პრეზიდენტობის ამ კანდიდატისათვის მიცემული ხმების მთელ რაოდენობას ამ უბანში. იმ შემთხვევაში, როდესაც გაუქმებულ ხმათა რაოდენობას შეიძლებოდა გავლენა მოეხდინა არჩევნების ჩატარებულად ჩათვლაზე, არჩევნებში სხვა გამარჯვებული კანდიდატის გამოვლენაზე ან არჩევნების მეორე ტურში მონაწილე პრეზიდენტობის კანდიდატების გამოვლენაზე, შესაბამის უბნებში ტარდება ხელახალი ხმის მიცემა არჩევნების დღიდან ორი კვირის ვადაში".

მე-6 ნაწილში რიცხვი „5" შეიცვალოს რიცხვით „10";

მე-8 ნაწილი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ოქმის პირველი ცალი ინახება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, მეორე ცალი გადაეცემა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს, თითო ცალი კი უნდა ჩაბარდეს პრეზიდენტობის კანდიდატების წარმომადგენლებს".

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი
ზვიად გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 მაისი.

სხვა გაზეთიდან

შეჯახარის „ცოცხალ წინაპრებს"

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი ბატონი ზვიად გამსახურდია მრავალმხრივი განათლების მქონე და დიდად ერუდირებული პიროვნებაა. როგორც უდიდესი პატრიოტი და მშობელი ერის გულდამწვარი ჭირისუფალი, იგი უდიდეს ყურადღებას იჩენდა და იჩენს ჩვენი წარსულის უტყუარი მოწმეების — ისტორიული ძეგლების მიმართ. როგორც მთელი საქართველოს, ასევე ჩვენი რაიონის ისტორიული ძეგლები ფეხით აქვს შემოვლილი და დათვალიერებული.

ჩვენს გაზეთში დღეს დასტამბული წერილიდან, მკითხველი შეიტყობს, თუ რა დიდი სიყვარულით ეპყრობა ბატონი ზვიად გამსახურდია ჩვენი სახელოვანი წარსულის ამ შესანიშნავ ძეგლებს.

ჩემს ხელთაა სიძველისაგან გაყვითლებული და გაცრეცილი გაზეთ „ლიტერატურული საქართველოს" 1973 წლის 2 მარტის მეცხრე ნომერი, რომლის მე-3 გვერდზე დასტამბულია მამა-შვილის — კონსტანტინე და ზვიად გამსახურდიების ნარკვევი „დავით გარეჯა ველარ მოიცდის". ნარკვევში განგაშია ატეხილი იმ სავალალო მდგომარეობის გამო, რომელშიც ეს უდიდესი ისტორიული მნიშვნელობის ძეგლთა კომპლექსი იყო.

თოთხმეტსაუკუნოვან ქარტეხილებში გამოვლილმა დავით გარეჯამ, თავისი აყვავებისა და დაცემის ეტაპები გამოიარა. გაუძლო თურქ-სელჯუკების, მონღოლების, თემურ-ლენგის, შაჰ-აბასის, ბოლშევიკური წითელი ურდოების გამანადგურებელ შემოსევებს და მოაღწია დღევანდლამდე...

70-იან წლებში, როდესაც ცეცხლითა და მახვილით იდევნებოდა სალი აზრი, როდესაც აზერბაიჯანელ მეცხვარეებს ცხვრის ფარეხებად ჰქონდათ გადაქცეული დავით გარეჯის მონასტრების სატრაპეზოები და სასტიგნოები, როდესაც წითელი არმიის არტილერისტები სამიზნეებად იყენებდნენ და ბარბაროსულად ანგრევდნენ ბერთუბნისა და დიდი უდაბნოს შუა საუკუნეების მსოფლიო მნიშვნელობის კედლის მხატვრობის უნიკალურ ნიმუშებს, ბატონი ზვიადი თავის სახელოვან მამასთან ერთად წინადადებას აყენებდა საქართველოს მთავრობის წინაშე — დავით გარეჯის კომპლექსი ძეგლნაკრძალად გამოცხადებულიყო, სამხედრო პოლიგონი კი გატანილი ყოფილიყო იქიდან.

ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ უდიდესი მუშაობა გასწია, რათა დაერაზმა პროგრესულად განწყობილი მთელი ქართველი საზოგადოებრიობა დავით გარეჯის გადარჩენისათვის, ამ ძალისხმევამ თავისი ნაყოფი გამოიღო: დღეს ყველასათვის ცნობილია, რომ სამხედრო პოლიგონი გადატანილია დავით გარეჯის ტერიტორიიდან, ხოლო უდაბნოს მონასტრები გამოცხადებულია მოქმედ სამონასტრო კომპლექსად და იქ სარესტავრაციო სამუშაოები მიმდინარეობს.

ჩვენი რაიონის საზოგადოებრიობისათვის, სრულიად უცნობია ბატონ ზვიად გამსახურდიას დაინტერესება და ღვაწლი გარე კახეთის ისტორიული ძეგლების შესწავლაში. იმ დროს, როდესაც სახელმწიფო უშიშროების ორგანოებს ბატონ ზვიად გამსახურდიას თითოეულ ნაბიჯზე, თვალთვალი ჰქონდათ დაწესებული, იგი მაინც ახერხებდა ინკოგნიტოდ ჩამოსულიყო საგარეჯოში და ჩვენი რაიონის შესანიშნავი ისტორიული ძეგლები მოენახულებინა.

მოვიტან ამის დამადასტურებელ რამდენიმე ეპიზოდს:

1986 წლის 1 მაისი იდგა.

მოგეხსენებათ, რა ზარზეიმით აღნიშნავდა საბჭოთა ხელისუფლება 1 მაისს. საგარეჯოელებიც არ ჩამორჩებოდით და საპირველმაისო დემონსტრაციისათვის ჩვენს რიგს ველოდით კოლონებად დაწყობილნი. ის იყო დაიძრა საგარეჯოს მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის კოლონა, რომ მოულოდნელად ვიღაცამ მკლავში ხელი გამიყარა და განზე გამიხმო. ჩემი სტუდენტობის მეგობარი, ვახტანგ გურგენიძე მეუბნება — ზვიად გამსახურდია გთხოვს, გაანებე თავი ამ მაიმუნობას და ჩვენთან წამოდიო. სასწრაფოდ მივატოვე კოლონა და ვახტანგ გურგენიძეს გავყევი. იქვე, საყოფაცხოვრებო მომსახურების კომბინატის შენობასთან, მანქანაში ორნი ისხდნენ — ბატონები ზვიად გამსახურდია და ზვიად ნოდია. ჭერემში უნდა წამოგვყვეო, მთხოვეს ჩემსას გავიარეთ. ცოტაოდენი ღვინო და სანოვაგე წავიღეთ და ჭერემში გავემართეთ. 12 საათზე უკვე იქ ვიყავით. ბატონმა ზვიადმა დიდი სიყვარულით დაათვალიერა თვითეული კუთხე-კუნჭული ჭერემის საკათედრო ტაძრის მიდამოებში. თითქმის ერთი საათი დაჰყო, თვითეულ ნანგრევს, თვითეულ ხავსიან ქვას ესიყვარულებოდა, სანთლები დაანთო, ილოცა საქართველოს ბედნიერებისა და თავისუფლებისათვის. საკათედრო ტაძრიდან „წეროდაბალის" ეკლესიისა და ვახტანგ გორგასლის სასახლის დასათვალიერებლად გავემართეთ, მეგზურად კი მეტყევე ნიკა ჯაჭვაძე წავიყვანეთ.

„წეროდაბალი" ტყით შემოსილ გორაკზე დგას. იგი ვახტანგ გორგასლის დროსაა აშენებული. ეკლესიაში ბატონმა ზვიადმა სანთლები დაანთო — საქართველო მაცხოვარს შევედრა, შემდეგ გულდასმით დაათვალიერა ვახტანგ გორგასლის სასახლის დიდებული ნაშთი. ვიდრე ისტორიულ ძეგლებს ვათვალიერებდით, ნიკა ჯაჭვაძეს ცეცხლი გაეჩაღებინა. ცოტა წავიხემსეთ. ბატონმა ზვიადმა საფერავით საქართველოს მომავალი ადღეგრძელა, შემდეგ ტკბილად მოიგონა თავისი თანამებრძოლი და ქრისტესმიერი ძმა მერაბ კოსტავა, რომელიც საბჭოთა საკონცენტრაციო ბანაკებში იტანჯებოდა. სიამაყით განაცხადა — იმდენი ვიბრძოლე, რომ საქართველოში გადმოვაყვანინეო მერაბი.

უკან მობრუნებისას, ბატონ ზვიადს ვახტანგ გურგენიძემ წასჩურჩულა — ალექსანდრეს, ხელნაწერთა უნიკალური კოლექცია აქვს და დავათვალიეროთო. მანაც თანხმობა განაცხადა და დიდი გულისყურით დაათვალიერა ჩემი არქივი. მერე მირჩია — ეს შესანიშნავი კოლექცია უკეთესია სახელმწიფო არქივს ჩააბაროო, რაც იმავე დღეებში განვახორციელე — უსასყიდლოდ შევწირე საქართველოს ლიტერატურისა და ხელოვნების სახელმწიფო არქივს, რომელსაც ჩემი მეგობარი ვახტანგ გურგენიძე ხელმძღვანელობს.

ჯერ კიდევ ჭერემში ყოფნის დროს შევთანხმდით — მოგზაურობის შემდგომი ტურნე მოგვეწყო ხაშმისა და სამება-კაწარეთის მიდამოებში, მაგრამ სხვადასხვა მიზეზთა გამო ეს ჩანაფიქრი ცოტა მოგვიანებით განვახორციელეთ.

1986 წლის 21 დეკემბრის ზამთრისათვის უჩვეულო, თბილ, მზიან დღეს ბატონი ზვიადი და ვახტანგ გურგენიძე სახლში მეწვივნენ. ზვიადი თვითონ მართავდა საკუთარ ავტომანქანას. ჩავედით ხაშმში, მაგრამ ჩემი საწუხარი ის იყო, რომ ამ მანქანით ვერც სამება-კაწარეთში ავიდოდით და ვერც „ყოვლადწმინდაში" — ორხიდიანი მანქანის შოვნა იყო საჭირო. კვირა დღეს ვერც საბჭოს თავმჯდომარე ვნახეთ და ვერც საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი, ორხიდიანი მანქანის შოვნაში რომ დაგვხმარებოდნენ. გადავწყვიტე, გზაზე დავმდგარიყავი და ვინმე გამეჩერებინა. ჩემს ბედად, სოფლის შარაზე ავტომანქანა „ნივა" გამოჩნდა. მძღოლს, ახალგაზრდა ხაშმელს ნიკო ინაშვილს ჩვენი თხოვნა გავაცანი, მხოლოდ არ ვუთხარი თანამგზავრების ვინაობა — ბატონმა ზვიადმა მთხოვა, არ გამეხმაურებინა ეს ამბავი. ნიკო ინაშვილი ჯერ შეყოყმანდა, მაგრამ მალე დამთანხმდა. თქვენი მანქანით მომყევით — სახლში გავაჩეროთ და ჩემი მანქანით წავიდეთო.

ნიკო ინაშვილი ხაშმის განაპირას ცხოვრობს. ტყის გზაზე. როდესაც მის სახლს მივუახლოვდით, იქ მოფუსფუსე მრავალი ადამიანი დავინახეთ; ქორწილი გვაქვს, ჩემს დას ვათხოვებ და თქვენს დავალებას სხვას გადავცემო. ეს რომ გვითხრა, ცოტა არ იყოს, უხერხულ მდგომარეობაში ჩავვარდით. ნიკომ შეგვატყო თუ არა ჩვენი შეშფოთება, გვითხრა — მანქანა აქ გავაჩეროთ და ჩემთან გადმოჯექითო. ხალხმა ცქერა დაგვიწყო და მასპინძლებმა შეგვიპატიჟეს. ვეუარეთ. ამ დროს ერთ-ერთი ახალგაზრდა ქალი ჩვენსკენ გამოქანდა და ბატონი ზვიადი გადაკოცნა.

— ხალხო! რა ბედნიერნი ვართ, ჩვენი სტუმარია საქვეყნოდ ცნობილი და სათაყვანებელი კაცი — დიდი კონსტანტინეს შვილი — ბატონი ზვიადი და ეს რა ბედნიერი დღე გაგვითენდაო.

ზეწნა დაიწყეს — მობრძანდით დაილოცეთო. ბატონმა ზვიადმა პირობა მისცა, დაბრუნებისას შემოვივლითო.

ნიკო ინაშვილმა „ნივით" 20 წუთში აგვიყვანა სამება-კაწარეთში. ზამთრის პეიზაჟის მიუხედავად, ზვიად გამსახურდიაზე უდიდესი შთაბეჭდილება დატოვა ტყით შებურვილი გორაკებით შემოზღუდულ ველზე ბადახშივით ჩასმულმა შესანიშნავმა საკათედრო მონასტერმა.

შევდივართ მონასტრის ჰიშკარში და ვათვალიერებთ ამ შესანიშნავ ძეგლს. ბატონმა ზვიადმა კელაპტრები ამოიღო და საკურთხეველთან დაანთო, დიდხანს ილოცა და აქაც საქართველო შევედრა მაცხოვარს — დაათვალიერა მონასტრის თვითეული კუთხე-კუნჭული, კედლის მხატვრობა და სინანული გამოთქვა ძეგლის მოუვლელობის გამო.

მონასტრიდან სამების ხევის (ლაფიანხევის) ნაპირებს დავყევით, რათა ნასოფლარები დაგვეთვალიერებინა. ჩვენი შავბედითი წარსულის მსხვერპლნი რომ შეიქმნენ და გაუკაცრიელდნენ.

ჩავედით „ყველაწმინდაში". ჩვენს წინ შუასაუკუნეების საქართველოს ერთი ბრწყინვალე ნასოფლარისა თუ ნაქალაქარის ბრწყინვალე ნაშთი გადაიშალა. მას „ძველ ხაშმსაც" უწოდებენ. ბატონ ზვიადს ვუამბე „ძველი ხაშმის" ტრაგედიის შესახებ, რაც ამ სოფელს დაატყდა მე-18 საუკუნეში. მან სანთლები დაანთო ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის — მარიამის სახელობის ეკლესიაში, რომლის ხნოვანება მე-9 საუკუნეში თარიღდება. მანვე გულდასმით დაათვალიერა ყველა ნამოსახლარი — ქვიტკირის ნაგებობანი და აღტაცებული დარჩა ჩვენი წინაპრების ხელოვნებით.

ნიკო ინაშვილმა კვლავ ხაშმში ჩაგვიყვანა. მექორწილენი მომატებულიყვნენ და ყველა გულთბილად ართმევდა ხელს ბატონ ზვიად გამსახურდიას. მიგვიწვიეს სუფრაზეც, თუმცა ახალშეუღლებულნი ჯერ კიდევ არ დაბრუნებულიყვნენ სვეტიცხოვლიდან. ბატონმა ზვიადმა, გულითადად დალოცა ნეფე-პატარძალი, მრავალშვილიანობა და ბედნიერი მომავალი უსურვა საქართველოს საკეთილდღეოდ.

ვჩქარობდით. ჯერ კიდევ ბევრი რამ უნდა გვეჩვენებინა ბატონ ზვიადისათვის. გამოვემშვიდობეთ გულღია მასპინძლებს და ხაშმის ნათლისმცემლის მონასტრისაკენ ავიღეთ გეზი. აქაც სანთლები აანთო ბატონმა ზვიადმა და ძველი დიდების ამ ნაშთით მოიხიბლა.

გავბედე და ბატონ ზვიადს მოვახსენე — ხაშმი უნიკალური სოფელია მთელს საქართველოში. ამდენი ისტორიული ძეგლი არც ერთ სოფელს არა აქვს-მეთქი. უნიკალურია იმითაც, რომ ამ სოფელმა საქართველოს მისცა არაერთი სახელოვანი მამულიშვილი. მერე ვუამბე, თუ რა როლი შეასრულა ქართული კულტურის საქმეში ნათლისმცემელმა. აქ არსებულ სკოლაში სწავლობდნენ დიდი ქართველი ისტორიკოსი დიმიტრი ბაქრაძე, იოსებ იმედაშვილი და მრავალი სხვა.

ნათლისმცემლის შემდეგ ბატონმა ზვიადმა დაათვალიერა სოფლის ცენტრში არსებული ჯვარქმნილი წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესია, რომელიც მე-19 საუკუნის 50-იან წლებშია აშენებული. აქ ბატონ ზვიადს ვუამბე თუ რა ბარბაროსობა ჩაიდინეს ბოლშევიკებმა, როგორ დაწვეს ქართული უნიკალური ხელნაწერები, როგორ აწამეს უკანასკნელი მღვდელი გიორგი ეპიტაშვილი („ჩორნაბერი") და დახვრიტეს 1937 წელს.

ბატონ ზვიადს აინტერესებდა ჩოლოყაშვილების რეზიდენციის ნახვაც, ამიტომ გეზი იქითკენ ავიღეთ. ჩვენი მისვლა მოულოდნელი იყო, ბატონმა ზვიადმა კვლავ მთხოვა, არ გამემჟღავნებინა მისი ვინაობა, მაგრამ აქ არსებული ღვინის ქარხნის დირექტორმა ჯიმშერ კოშორიძემ მაინც იცნო ბატონი ზვიადი და სახელდახელო სუფრა გააწყო. ბატონმა ზვიადმა დაათვალიერა ამ კარმიდამოს უკანასკნელი მეპატრონის თადეოზ ჩოყოლაშვილის სასახლე, მარანი, ციხე-კოშკი, კარის ეკლესია და გამოთქვა მოსაზრება — კარგი იქნება თუ ღვინის ქარხანა გატანილი იქნება, ეს კარ-მიდამო კი მუზეუმ-ნაკრძალად გამოცხადდებაო.

ბატონ ზვიად გამსახურდიასათვის ერთ-ერთ სათაყვანებელ წმინდათაწმინდა ადგილს ნინოწმინდა წარმოადგენს. იგი ბევრჯერ ყოფილა ამ ტაძარში და ულოცია საქართველოს ბედნიერებისათვის.

მინდა მკითხველებს მოვუთხრო ბატონ ზვიადის კიდევ ერთი სტუმრობის შესახებ ჩვენს რაიონში. იგი 1990 წლის 27 იანვარს, ნინოობის დღესასწაულზე გვეწვია. ნინოწმინდის ტაძრის ეზო ხალხით იყო გაჭედილი, ვინაიდან წინასწარ იცოდნენ ამის შესახებ.

ბატონ ზვიადს ახლდნენ გიორგი ხოშტარია (ახლანდელი საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი), ავთანდილ რცხილაძე (ახლანდელი თელავის პრეფექტი) და ჯუმბერ პეტრიაშვილი. ბატონი ზვიადი შედგა შემაღლებულ ადგილზე და ხალხს მეგაფონით მიესალმა. მან მოუწოდა დამსწრეთ — პატივი ეცათ ამ წმინდა ადგილისათვის, რომელიც საქართველოს გამაქრისტიანებლის წმინდა ნინოს სახელს ატარებს, მოუწოდა ყველას კვლავ გაქრისტიანებულიყვნენ. ვინაიდან მხოლოდ ქრისტეს მცნება გადაარჩენს მათაც და მთელ საქართველოსაც. დაგმეთ მარქსიზმ-ლენინიზმი, კომუნიზმის მახინჯი მოძღვრება რამეთუ ამ მოძღვრებამ უბედურების მეტი არაფერი არ მოუტანა არა მარტო ქართველ ხალხს, არამედ მთელ მსოფლიოსო! — განაცხადა მან.

შეხვედრის შემდეგ, ბატონმა ზვიადმა კელაპტრები დაანთო ნინოწმინდის საკათედრო ტაძარში, შემდეგ შემომთავაზა — შიგა კახეთში მივდივართ და შენც უნდა წაგიყვანოთო. სიხარულით დავთანხმდი.

გზაში ბევრი ვისაუბრეთ საქართველოს ბედზე, მის ისტორიულ ძეგლებზე, ბატონმა ზვიადმა ბრძანა — ბოდბეში შევიაროთ, წმინდა ნინოს სახელობის ეკლესიაც მინდა ვნახოო. ჩვენდა გასაკვირად, ეკლესიაში ერთი-ორი მოხუცი ტრიალებდა. ნინოწმინდის ხალხმრავლობის შემდეგ უცნაურად გვეჩვენა ტაძრის სიცარიელე, მით უმეტეს, რომ წმინდა ნინოს დღესასწაულის დღე იყო. ბოდბეს ეპარქიის წინამძღოლი, ეპისკოპოსი ათანასე მოვიკითხეთ. ვიდრე იგი მოვიდოდა, ბატონმა ზვიადმა სანთლები დაანთო, ილოცა და მერე ეკლესიის დათვალიერებას შეუდგა, რომელიც მოუვლელად გამოიყურებოდა, ეზოშიც ტალახიანი გუბეები იდგა. ბატონმა ზვიადმა ეპისკოპოსს უსაყვედურა — რატომ განგაშს არ ასტეხავ, ეკლესია რომ ინგრევაო და საქმის მოსაგვარებლად თბილისში ჩასვლა სთხოვა.

ბატონ ზვიად გამსახურდიასთან არაერთი შეხვედრის დროს დავრწმუნდი, რომ იგი არა მარტო მორწმუნეა, არამედ უდიდესი მამულიშვილიც, ქართული მატერიალური კულტურის ძეგლების მოტრფიალე და მოამაგე, ქრისტიანული მოძღვრების საუკეთესო მცოდნე და სპეციალისტი.

დღეს საქართველო ბედნიერია, რომ მის ბედს განაგებს ბატონი ზვიად გამსახურდია. იგი ხომ ჯერ კიდევ ბავშვობისა და ყრმობის ასაკიდან იბრძოდა თავისუფალი მამულისათვის, უპირველეს ყოვლისა, პატივს სცემდა მატერიალური კულტურის ძეგლებს. ვინაიდან ისტორიულ ძეგლები მიაჩნდა და მიაჩნია ჩვენი გმირული ისტორიის ცოცხალ წინაპრებად.

ალექსანდრე ელერდაშვილი.
გაზეთი „ივრის განთიადი".
15 მაისი, 1991 წელი.

პრეზიდენტობის კანდიდატები

„ვისაც მოუკლავს ის მოჰკლავს"

ერთი შეკითხვით უნდა დავიწყო:

იმ თავისუფალ საქართველოში, რომლისკენაც ახლა ყველა მივისწრაფით, ხომ ქართველებად უნდა შევიდეთ? ხომ უნდა შეგვყვეს ის თვისებები და ღირსებები რაც წინაპრებისგან ჯიშით მიგვიღია?

მკითხველს ბოდიშს ვუხდი ამ კითხვისთვის. კითხვა მიმართულია იმ კანდიდატებისა და მათი ნდობით აღჭურვილი პირებისკენ, რომელთაც პირწმინდად დაუკარგავთ ერთი გრძნობა — გრძნობა სამართლიანობისა.

ქართველი კაცი უმადური და დაუნახავი არასოდეს ყოფილა.

მტერი რომ მტერია, ვაჟკაცობას იმასაც არ უკარგავდა ქართველი.

აქ კი რა ხდება?

რატომ ერთი კანდიდატი მაინც არ იტყვის, რომ იმ პოლიტიკურ ხომალდს, რომლის კაპიტნობაც ამათ ახლა სურთ რომ მოიგდონ ხელში ათეული წლობით აგებდა ზვიად გამსახურდია და უკვე კაი ხანია თვითონვე დაჰყავს ქარიშხლებში.

ვიცი, რასაც მიპასუხებენ ოპონენტები: მარტო ხომ არ აშენებდაო.

დიახ, მარტო არა ყოფილა, მაგრამ ამ კანდიდატებს და მათს ნდობით აღჭურვილ პირებს, რომელთაც ახლა ლანძღვა-გინების კორიანტელი დააყენეს, არც ხომალდის აგებაში მიუღიათ მონაწილეობა და არც მღელვარე ზღვაში გამოუჩენიათ თავი მაინც და მაინც.

თავი გამოუჩენიათ კი არა, ერთი ამ კანდიდატთაგანი, ახლა რომ თავისუფლებისკენ მიმავალი გზების ძებნით დაღლილი კაცის იერით გველაპარაკება, 1989 წლის აპრილში დამოუკიდებლობის მოთხოვნის გამო ექსტრემისტობას სწამებდა ეროვნულ მოძრაობას.

მეორე კანდიდატმა იმავე აპრილის ხუთ თუ ექვს რიცხვში გამაჩერა რუსთაველის პროსპექტზე და მისაყვედურა: რად გინდა მაგ კრეტინებთან რომ ხარ, ეგენი ქვეყანასა ღუპავენო.

მესამე კანდიდატისაც მახსოვს საჯაყი ამბავი: 1989 წლის ივნისში ქვემო ქართლში რომ სროლა იყო, ამან წერილი გამოუგზავნა ეროვნულ მოძრაობას, ვინაიდან საომარი ვითარებაა, ჩემი ორგანიზაცია დროებით წყვეტს არსებობასო.

ერთი სიტყვით, ფხაჭა მოადინა ბუჩქებში.

აი, ასეთები არიან ლანძღია კანდიდატები.

კაცს თამადობა გინდოდეს და თან იმასა ლანძღავდე, ვინც სუფრა გააწყო და გაშალა, ამაზე დიდი უმადურობა გაგონილა?

თუ იმასაც დავამატებთ, რომ ეს კანდიდატები სუფრის გაშლისას ხან განზე იდგნენ და ხან ხელსაც უშლიდნენ გამშლელებს, აღარც კი ვიცი რა დავარქვა მათს ახლანდელ ქცევას. ხოლო მთელი ეს წინასაარჩევნო ტელეგამოსვლები „ალტერნატიული" კანდიდატებისა და მათი ნდობით აღჭურვილებისა ჩემს მეხსიერებაში დარჩება სატირალ-საცინელ მოგონებად, რომელსაც სათაურად ექნება — „ზვიად გამსახურდია და ღრტვინვა უმადურთა".

ამით უმადურობის თემაზე ლაპარაკს ვამთავრებ და ახლა მინდა წერილის სათაურს მივაპყრო მკითხველის ყურადღება.

„ვისაც მოუკლავს ის მოჰკლავს ნადირსა შავის ტყისასა"-ო, ამბობს ქართველი კაცი.

ესე იგი, ადამიანი მომავალშიც ისე მოიქცევა, როგორც წარსულში იქცეოდაო.

ილიას რომ ლაიბნიცის აზრი მოსწონებია, ის აზრიც ამასვე მეტყველებს.

აწმყო შობილი წარსულისაგან არის შობელი მომავალისა.

თუ ადამიანის ქცევას დავუკავშირებთ ამ ნათქვამს, ეს ამას ნიშნავს:

ვერა, ვერ გაექცევა კაცი თავის თავსაო.

ბოლოს რუსთაველიც გავიხსენოთ:

„ავსა კარგით ვერვინ შესცვლის, თავსა ახლად ვერვინ იშობს".

ანუ ვინც რა ხვითო ბრძანდებოდით, იმადვე დარჩებით, რაც უნდა იფხაკუნოთო.

ვაგლახ, ვერა აქვთ ზვიად გამსახურდიას მლანძღველ კანდიდატებს ისეთი წარსული, რომ კაცმა იფიქროს, მომავალ ბრძოლებში წინ მამაცურად წარგვიძღვებიანო.

ვაი რომ არ მოუკლავთ ნადირნი შავის ტყისანი.

ამიტომაცაა, რომ მათი ნდობით აღჭურვილი პირები თავს არიდებენ წარსულზე ლაპარაკს.

მაგალითად, ერთმა „აღჭურვილმა", რეკლამას რომ უკეთებდა თავის კანდიდატს, წელთა აღრიცხვა 1990 წლიდან დაიწყო.

ჩემი კანდიდატიო, შარშანო ამა და ამ საბჭოს დარბაზში ლომივით იდგა ტრიბუნაზე და იბრძოდა საქართველოს დამოუკიდებლობისთვისო.

პატივცემულს 1990 წლიდან სულ რაღაც წლინახევრის იქით რომ გადაეხედა, იძულებული იქნებოდა ეღიარებინა, რომ მისი კანდიდატი წინათ იმას ამტკიცებდა, საქართველოს დამოუკიდებლად არსებობა არ შეუძლიაო.

ვისაც არ მოუკლავს, ვერც მოჰკლავს.

ვიტყვი, რატომაც.

თავისუფლებას, ისევე როგორც სიყვარულს, ნაამბობით ვერაფერს გაუგებ.

თვით უნდა იგრძნო იგი.

ხოლო მის შესაგრძნობად ერთადერთი გზა არსებობს:

უნდა იბრძოლო თავისუფლებისათვის.

დიდებული რამაა ეს ბრძოლა.

არა მარტო გაახლოებს მიზანს, არა მარტო შეგაგრძნობინებს თავისუფლების სიტკბოებას, თან იმდენი თავისთავადი ღირებულება აქვს, რომ მერაბ კოსტავას აი, ეს ათქმევინა:

„თავისუფლებას თავისუფლებისთვის ბრძოლა სჯობია"-ო.

ლანძღია კანდიდატებიდან ამ სანატრელ ბრძოლაში რეალურად მხოლოდ ერთი (ნოდარ ნათაძე) მონაწილეობდა, მაგრამ ეს მონაწილეობა ვერც ხანგრძლივობით, ვერც აქტიურობით და ვერც შედეგებით, ცხადია, ახლოს ვერ მივა ზვიად გამსახურდიას ნაბრძოლ-ნამოქმედართან.

მაგალითისთვის:

თავის პასუხის პასუხში მრგვალი მაგიდის ბლოკს რომ დაუწერა, ბატონი ნოდარი 1990 წლის მარტში უზენაესი საბჭოს მიერ საქართველოს ანექსიის ცნობას სრულიად უსამართლოდ მიიჩნევს სახალხო ფრონტის დამსახურებად.

როდისმე ამის თაობაზე ვრცლად დავწერ, რადგან მოწმე და მონაწილე ვარ იმ ამბებისა, ახლა კი მოკლედ ვიტყვი.

რვა მარტს მთელი დღე იდგა ხალხი მთავრობის სახლთან და ითხოვდა მოვიდეს გუმბარიძე და სესია დანიშნოსო. მაგრამ გივი გუმბარიძე არ ჩანდა. მის საძებნად ხალხმა გააგზავნა რამდენიმე კაცი. მათ შორის იყო ბატონი ნოდარ ნათაძეც. წარგზავნილები დაბრუნდნენ და თქვეს: გუმბარიძეს გული სტკივა და ვერ მოვაო. გივი გუმბარიძე სესიის ჩატარებას არ აპირებდა და სახალხო ფრონტი ამას შერიგებული იყო.

იმ დღეს მთავრობის სახლთან მდგომი რამდენიმე ათასი კაცია მოწმე, რომ სულ სხვამ აიძულა გუმბარიძე. საღამოს მოვიდა ზვიად გამსახურდია და თქვა, თუ ხვალისთვის სესია არ დაინიშნება, ეს ერის ღალატი იქნებაო. ამის შემდეგ ბატონი გივის ჯანმრთელობა მკვეთრად გაუმჯობესდა, მან სესიაც დანიშნა, ჩაატარა კიდეც და ანექსიის ფაქტიც დაადასტურა.

ასე იყო ეს ამბავი.

მეორე ლანძღია კანდიდატი (ირაკლი შენგელაია) მუდამ უცხო სიტყვებით სავსე განყენებულ პოლიტიკურ პროგრამებს ჰქმნიდა და ამით ირთობდა თავს.

ხოლო დანარჩენი ორი ლანძღია კანდიდატი (ვალერიან ადვაძე და თამაზ კვაჭანტირაძე) და მათი ნდობით აღჭურვილი პირები თავიანთ მყუდრო კაბინეტებში იყვნენ განაბული, მთლად ყურადღებადქცეულნი დაძაბული უგდებდნენ ყურს ქუჩიდან შემოსულ ხმაურს და ანგარიშობდნენ, ვინ გაიმარჯვებდა: კომუნისტები თუ არაფორმალები.

რამდენიც უნდა ამღერიონ ამათ წყალი და რეალური თუ გამოგონილი პრობლემებით ეცადონ ამომრჩევლების გაოგნებას, ერთი ცხადია: ისევ და ისევ საქართველოს თავისუფლებაა მთავარი.

თავისუფლებისთვის მომავალ ბრძოლებში მხოლოდ იმას შეუძლია წინ წარგვიძღვეს, ვინც მთელი შეგნებული ცხოვრება იმპერიასთან სამკვდრო-სასიცოცხლო ომშია და ვინც ყველა ბრძოლაში პირველი იყო.

ისევ ის მოჰკლავს ნადირსა შავის ტყისასა.

ის ზვიად გამსახურდიაა.

ბურამ პეტრიაშვილი.

ლიტერატურა

„ვეფხისტყაოსნის" სახისმეტყველება

ქართული ესთეტიკურ-ფილოსოფიური აზრის განვითარებას წრიულად თუ წარმოვიდგენთ, რაც ძალზე მიღებული და გავრცელებული იყო შუა საუკუნეებში, მაშინ ბუნებრივად და თავისთავად მის ცენტრში აღმოჩნდება შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსანი", რომლისკენაც მიემართება და რომლისგანაც გამოდის ყველა ის მსოფლმხედველობრივი ნაკადი, ქართულ პროგრესულ აზრს რომ შეუქმნია თავისი განვითარების მთელ მანძილზე. შოთა რუსთაველი, თუ შეიძლება ასე ითქვას, ქართველი პლატონია, რომელმაც არა ოდენ ქართული, არამედ მთელი მსოფლიოს ცივილიზებული აზრი შეისისხლხორცა, გაითავისა და მერე მისეული მხატვრული ინტერპრეტაციით გამოასხივა და მიაწოდა ქართველ მკითხველს, ამიტომაც სავსებით ბუნებრივია ის დიდი ინტერესი და ყურადღება, რომელსაც ავლენს ქართული კრიტიკული აზრი მისი ფენომენისადმი. არ დარჩენილა თითქმის არც ერთი მოაზროვნე, ვისაც ძალუძს კალმის ხელში აღება, თავისი თვალთახედვა რომ არ გამოეთქვას დიდი ქართველი პოეტის შესახებ. ამგვარ ვითარებაში, როცა დაგროვდა ზღვა სამეცნიერო ლიტერატურა, პროფესიულ თუ მოყვარულ დონეზე დაწერილი, თითქოს შეუძლებელი ჩანდა ისეთი მ[illegible]ეხარისხოვანი პრობლემის მ[illegible]ებაც კი, რომელიც სრულიად შეუსწავლელი და ხელშეუხებელი იყო.

ზვიად გამსახურდიას სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მან არათუ მეორეხარისხოვანი, არამედ კარდინალური და უმთავრესი პრობლემა (უფრო მართებულად, პრობლემები), რომელიც დღემდე მეცნიერული აზრის ყურადღების მიღმა დარჩა, მოაქცია თავისი კვლევის არეში და მოგვცა უაღრესად საყურადღებო რუსთველოლოგიური გამოკვლევა, რომელსაც გვერდს ვერ აუვლის ქართული სულიერი კულტურის სფეროში მოღვაწე ვერც ერთი სერიოზული მკვლევარი.

მიმდინარე წელს გამომცემლობა „მეცნიერებამ" გამოსცა ზვიად გამსახურდიას მონოგრაფია „ვეფხისტყაოსნის სახისმეტყველება" (თბ., 1991 წ.), რომელშიც მკვლევარი გვაძლევს მხატვრული აზროვნების ისეთი ურთულესი მხრის შესწავლას, როგორიცაა [illegible]

ტანიან პოეტურ ქმნილებას, სხვაგვარად, პოემას, როგორც წესი, წინ უძღვოდა პროლოგი, რომლის დაწერის მკაცრად დადგენილი წესები არსებობდა. ის (პროლოგი) წარმოადგენდა პოეტის მსოფლმხედველობის ერთგვარ კონცეფციურ ტრაქტატს, მოკლედ და ხატოვნად რომ წარმოაჩენდა იმ უმთავრეს თემებს, პრობლემებს და ესთეტიკურ-ზნეობრივ თუ რელიგიურ ფილოსოფიურ თვალსაზრისებს, რომლებიც შემდგომ მხატვრულად და, ამასთანავე, ესთეტიკისთვის საერთოდ დამახასიათებელი პირობითობით და გაცნობიერებული, გამიზნული შეფარვით იყო გაშლილი ნაწარმოებში. ერთი სიტყვით, პროლოგი იყო ერთგვარი გასაღები, რომლის მართებული გაგებით ხერხდებოდა მხატვრული ქმნილების დედააზრისა და მწერლისეული მსოფლმხედველობრივი პოზიციის სწორი ინტერპრეტაცია. ამიტომაც ბუნებრივი იყო, რომ ჯერ კიდევ სავსებით ახალგაზრდა ზვიად გამსახურდიამ დაიწყო „ვეფხისტყაოსნის" პროლოგის უმთავრესი პრობლემების გამოკვლევითი შესწავლა და თავის [illegible]

[illegible]

რული აზროვნების ტიპოლოგიურ შესწავლას, მიდის ზვიად გამსახურდია თავის მთავარ სათქმელამდე. დიახ, მხოლოდ ამ საოცრად დიდი და ჯაფატევადი სამუშაოს ჩატარების შემდგომ, ის იწყებს XII ს-ის საქართველოს და მისი მეფეთამეფის თამარის ისტორიულ-რეალური ყოფა-ცხოვრების

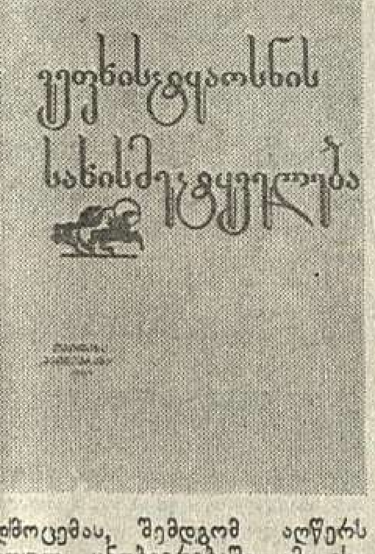

გადმოცემას, შემდგომ აღწერს ქართულ ცნობიერებაში ამ ისტორიული პიროვნების გაიდეალებას, მის დეიფიკაციას. მერმე გვიჩვენებს თამარ მეფის კულტის ზენეტიკურ საწყისებს, მის მიმართებას ღვთიურ საწყისთან და მხატვრულ გარდასახვას „ვეფხისტყაოსნის" მთავარ პერსონაჟად.

მკვლევარი მდიდარი მასალის მოხმობით სარწმუნოდ ხდის იმ [illegible]

[illegible]

ვინც ამ ნაშრომს წაიკითხავს გულისყურით და ვისაც შესწევს გაგების ელემენტარული უნარი, რაც უნდა შურითა თუ ბოღმით იყოს დაბრმავებული და გაავებული, მან არ შეიძლება, გულში მაინც არ აღიაროს სარეცენზიო ნაშრომის ავტორის მაღალნიჭიერება და ღრმა განსწავლულობა, რაც ასე აკლიათ ჩვენს ლიტერატურათმცოდნეებს.

ელიზბარ ჯაველიძე.

ნოსტალგია

კვლავ მშობლიურ მიწა-წყალზე

თბილისში ჩამოვიდა ცნობილი ბულგარელი მეცნიერი ივანე ბიწაძე. მისი ჩამოსვლა დაკავშირებულია მონოგრაფიის „ქართული ლიტერატურისა და ხელოვნების განვითარების თანამედროვე ტენდენციების" გამოცემასთან, რომელიც წინათ დაწყებული ნაშრომის „ბულგარეთ-საქართველოს კულტურული ურთიერთობის შესაბამისად მხატვრული შემეცნების კანონზომიერებების" გაგრძელებაა.

—საქართველოში წინათაც ვყოფილვარ, — უთხრა საქინფორმის კორესპონდენტს ივანე ბიწაძემ — უკანასკნელად — ილია ჭავჭავაძის დაბადების 150 წლისთავთან და ჩემთვის მისი სათარგმნის პრემიის გადმოცემასთან დაკავშირებით. ჩემი სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა, როცა ვეწვიე სოფელ თვალიეთს, ქალაქ ჭიათურის მახლობლად, რომლის მკვიდრიც იყო მამაჩემი, და წალენჯიხის რაიონის სოფელ ჯვარს, საიდანაც დედაჩემი გახლდათ. სწორედ მაშინ, თვალიეთიდან წამოვიღე ქართული მიწით სავსე ტომსიკა, ხოლო ჯვარიდან — ორი ჩინარის ნერგი და ყვავილების თესლი, რომლებიც დავრგე და დავთესე სოფიაში ჩემი მშობლების საფლავებზე და ბულგარულ მიწას შევურიე ქართული.

ახლანდელი ჩემი ჩამოსვლის დროს გულისტკივილით აღვიქვი ცნობა, რომ საშინელ მიწისძვრას გვერდი არ აუვლია თვალიეთისთვის, სადაც პირისაგან მიწისა აღგვილა მრავალი საცხოვრებელი სახლი და სხვა ნაგებობანი. გავემგზავრე თვალიეთში, სხვა დაზარალებულ სოფლებში. საშინელება იყო ჩემი წინაპრების ნაავლად დანგრეული სახლის დანახვა.

საქმე ის არის, რომ ბედუკუღმართობის გამო, საქართველოს სოვეტიზაციის პირველ დღეებიდანვე ივანე ბიწაძის მშობლები — დამოუკიდებელი საქართველოს მტკიცე მომხრეები — ემიგრაციაში წავიდნენ პოლონეთში, იქიდან კი ბულგარეთში, სადაც შეეძინათ ვაჟი ივანე. აქ დაამთავრა მან სოფიის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოსოფიის ფაკულტეტი, ასწავლიდა რუსულ ენას სოფიის ერთ-ერთ სკოლაში. მოგვიანებით ივანე ბიწაძემ დაიცვა დისერტაცია თემაზე ქართულ და ბულგარულ ლიტერატურათა განვითარების, საქართველო-ბულგარეთის კულტურული ურთიერთობის შესახებ. შემდეგ მან დაწერა კაპიტალური ნაშრომი ილია ჭავჭავაძის ცხოვრებისა და შემოქმედების, დასავლეთის ლიტერატურულ და საზოგადო მოღვაწეებთან პოეტის კავშირურთიერთობის შესახებ.

მიუხედავად იმისა, რომ მთელი სიცოცხლე ბულგარეთში გაატარა, ივანე ბიწაძემ შშვენივრად იცის ქართული, დედაენად მიაჩნია იგი. „ერთადერთი ფასეული, რაც ჩემმა მშობლებმა საქართველოდან წამოიღეს, იყო წიგნები, — ამბობს ივანე ბიწაძე — „დედაენა" და „ვეფხისტყაოსანი" წმინდა წიგნები იყო ოჯახში. ყოველთვის ვცდილობდი შევხვედროდი საქართველოს დელეგაციების წევრებს ყველა დონეზე, რომლებიც საქართველოდან ბულგარეთში ჩამოდიოდნენ, აქ გავიცანი მრავალი ქართველი პოეტი, მწერალი და მეცნიერი, ვთარგმნიდი მათ ნაწარმოებებს ბულგარულად, პროპაგანდას ვუწევდი ქართულ კულტურას. ჩემი რედაქციით ახლახან გამოვიდა ნიკოლოზ ბარათაშვილის ლექსთა კრებული, „ვეფხისტყაოსნის" ახალი გამოცემა — სტოიან ბაკირჯიევის თარგმანი. ამ ბოლო ხანს წავიკითხე ლექციების ციკლი „პეტრიწის ლიტერატურული სკოლის ფილოსოფიური და კულტურული იდეების შესახებ".

ლექციების ციკლს ბერძენი ფილოსოფოსის პროკლე დიადოხის იდეებისა და იოანე პეტრიწის ფილოსოფიური შეხედულებების, შოთა რუსთაველის სულიერ განვითარებაზე პეტრიწის გავლენის შესახებ ივანე ბიწაძე წაუკითხავს თბილისის საზოგადოებრიობას.

დავით რამიშვილი,
საქინფორმის კორ.

სტიქია

თანადგომა

თანაგრძნობამ არ იცის საზღვრები

ᲒᲐᲜᲣᲡᲐᲖᲦᲕᲠᲔᲚᲘ დროით შოუხდა კაბინეტის დატოვება საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეს. აქ ბინა დაიდო წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის საერთაშორისო ლიგის მუდმივმა წარმომადგენელმა ამერიკელმა ფრანსუა დე ლა როშმა, რომელიც მიწისძვრისაგან დატრიალებული ტრაგედიის პირველსავე დღეებში საქართველოში საგანგებო მისიით ჩამოსულ საერთაშორისო ლიგის დელეგაციას ხელმძღვანელობს. ამ მსოფლიო ორგანიზაციის წარმომადგენელი თბილისში იქნება სალიკვიდაციო სამუშაოების დამთავრებამდე.

საქინფორმის კორესპონდენტი შეხვდა ბატონ ფრანსუა დე ლა როშს და სთხოვა მოეთხრო საქართველოში მათი მისიის შესახებ.

— როგორც თქვენთვის ცნობილია, — თქვა ბატონმა ფრანსუამ, — ჩვენმა დელეგაციამ მაშინვე მოიარა მიწისძვრისაგან დაზარალებული რაიონები და ადგილზე შეისწავლა ვითარება. მდგომარეობა უდავოდ ძალიან მძიმეა. ერთი შეიძლება ვთქვა, რომ საქართველოს ძლიერ გაუმართლა, თუ კი ეს სიტყვა შეეფერება ტრაგედიას. არადა, ნგრევის ასეთი მასშტაბებისა და მატერიალური დანაკარგის დროს შედარებით მცირეა მსხვერპლის რაოდენობა. რამდენიმე წელია ადამიანთა გადარჩენას ვემსახურები, საკმაოდ მძიმე სურათებიც მინახავს, მაგრამ ვერც კი წარმომიდგენია, რა უბედურება შეიძლება დატრიალებულიყო, მიწისძვრა დღის სხვა მონაკვეთში რომ მომხდარიყო.

იმავე დღეებში ჩვენი ორგანიზაციის შტაბ-ბინას გადაეცა სრული ინფორმაცია სტიქიით უბედურების რაიონებში არსებული ვითარების შესახებ, ხოლო ლიგამ წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის ყველა ეროვნულ საზოგადოებას (ლიგა აერთიანებს 179 ქვეყანას) მიმართა საქართველოსათვის დახმარების თხოვნით. დღეისათვის წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის საერთაშორისო ლიგის ხაზით დაზარალებულთათვის რესპუბლიკაში შემოტანილია 24 ტონა პროდუქტი, 2900 საბანი, წამლები, სამედიცინო ტექნიკა. მოსკოვიდან ჩამოვიდა მედიკამენტების დიდი პარტია, რომელსაც აქ მალე მივიღებთ. უახლოეს ხანში ველოდებით მნიშვნელოვანი რაოდენობის კარვებს, საბნებს, სამზარეულო მოწყობილობებს, პროდუქტებს, სამედიცინო აპარატებსა და ტექნიკას, მედიკამენტებს. გავაგზავნეთ მოთხოვნა წყლის გამწმენდ ხელსაწყოებზე, რომლებიც ძალიან სჭირდებათ დაზარალებულ რაიონებში. სულ მალე საქართველოში ჩამოვა სხვა ოპერაციისათვის შეგროვილი და ლიგის განკარგულებაში მყოფი ტვირთი, რადგანაც ის დღეს აქ უფრო საჭიროა. როდესაც დაზარალებულთა მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილდება, დარჩენილი შეწირულობანი გადაეცემა საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოებას. ღმერთმა გვაშოროს უბედურებები, მაგრამ ორგანიზაცია უნდა ჰქონდეს პირველადი დახმარებისათვის საჭირო ნივთების მარაგი.

[illegible]დია — რამდენიმე [illegible]თი. ამჟამად ვად- [illegible] შესაძლებლობები [illegible]მწიფოს აღდგენითი [illegible]ვის, ამის მიხედ- [illegible], თუ როგორი იქ- [illegible]რისო ლიგის წლი- [illegible] უბედურების ლიკ- [illegible]ში.

[illegible] მსურს ორიოდე [illegible] საქართველოს წი- [illegible] საზოგადოებაზე. [illegible] იწყებთ, რომ პირ- [illegible]ელოვანი დახმარე- [illegible]აგან დაზარალებუ- [illegible]გადოების მაშველ- [illegible]აუწიეს. მთელი პა- [illegible]ით ვაცხადებ, რომ [illegible]რეაგირება და საქ- [illegible]ზული დამოკიდე- [illegible] მძიმე სიტუაციაში [illegible] იყოს სხვა ქვეყ- [illegible]ათვის. და საერ- [illegible]ველოს წითელი [illegible]ოების საქმიანობა [illegible] იმსახურებს. ამა- [illegible]უნა მათთან უშუ- [illegible]ბმა.

• • •

[illegible]ადის, მით უფრო [illegible] თუ რა ენით აუ- [illegible]დია დაატრიალა [illegible]ავლეთ საქართვე- [illegible] კუთხისკენაა მიპ- [illegible]ვლიოს სხვადასხვა [illegible]დლება, რამეთუ [illegible]ჩავარდნილ ადამი- [illegible]ენ ეროვნების მი-

[illegible] იზრდება დაზარა- [illegible] ჰუმანიტარული [illegible]ლი ჯვრის საზო- [illegible]თაც.

— 250 კარავი, ორი ათასი საბანი, 9,5 ტონა კვების პროდუქტი: ზეითუნის ზეთი, კარაქი, ვერმიშელი, მაკარონი, 1000 ცალი ერთჯერადი შპრიცი — სულ 100 ათასი დოლარის საქონელი გამოგვიგზავნა თურქეთის წითელი ნახევარმთვარის საზოგადოებამ,— გვითხრა საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილემ ვლადიმერ პაპუაშვილმა. — ისრაელიდან მივიღეთ 55 კარავი, 190 ყუთი ტანსაცმელი, სისხლის გადასხმის სისტემები. საბჭოთა კავშირის წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის საზოგადოებათა კავშირმა და მშვიდობის ფონდმა მოგვაწოდეს 50 კარავი, 960 საბანი, 200 კომპლექტი ლოგინის თეთრეული. ამ ორიოდე დღის წინ მივიღეთ 300 კარავი საფრანგეთიდან. მათ მაღალმთიან სოფლებს მივაწოდებთ.

მიწისძვრისაგან დაზარალებულ რაიონებში მუშაობს წითელი ჯვრის 10-კაციანი ჯგუფი. ისინი რაიონულ შტაბებთან შეთანხმებით პირადად მონაწილეობენ ჩვენი ორგანიზაციის ხაზით შემოსული დახმარების განაწილებასა და ადგილებზე უშუალოდ მოსახლეობისათვის მიწოდებაში. ამასთანავე, ჯგუფის წევრებს ევალებათ შეისწავლონ მთელ რიგ სოფლებში არსებული ვითარება და აღწერონ, ვის რა ესაჭიროება, რათა დახმარებამ ყველა კუთხეში მიაღწიოს.

ჯგუფები პერიოდულად შეიცვლებიან და სტიქიური უბედურების ზონაში მანამ იქნებიან, ვიდრე არ შეწყდება წითელი ჯვრის ხაზით მიღებული დახმარება. ჯერჯერობით კი ჩვენთვის ცნობილია, რომ წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის საერთაშორისო ლიგის შეტყობინების საპასუხოდ მრავალი ქვეყნის ეროვნული საზოგადოებები საქართველოში გამოსაგზავნად ამზადებენ სხვადასხვა სახის ტვირთს, რომელთა ნაწილიც უკვე გზაშია.

• • •

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ წითელი ჯვრის საზოგადოების ხაზით მიწისძვრისაგან დაზარალებულთა დახმარების ფონდში გადაირიცხა 67 ათას მანეთამდე ფულადი თანხა. მათ შორის — წითელი ჯვრის უზბეკეთის ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოყო 20 ათასი მანეთი, 10-10 ათასი მანეთი გადმორიცხეს წითელი ჯვრის ბაშკირეთის ცენტრალურმა კომიტეტმა და ასოციაცია „რიკოთმა", 5-5 ათასი მანეთი — წითელი ჯვრის უკრაინის ცენტრალურმა კომიტეტმა და წითელი ჯვრის მოსკოვის ქალაქკომმა, „თბილლითონნაწარმმა" დაზარალებულთა დახმარებისათვის გაიღო 3 ათასი, ნაძალადევის ავტომეურნეობამ — 5595 მანეთი. დახმარების ფონდში სხვადასხვა რაოდენობის თანხა შეიტანეს უნივერმაღმა „მოსკოვმა", არაორგანული ქიმიის ინსტიტუტმა, ახალციხის საყოფაცხოვრებო მომსახურების კომბინატმა, კოოპერატივმა „ბიორეზონანსმა", სოხუმის ფილიალმა „მეჩნიკოვმა", მცხეთის სტატისტიკის განყოფილებამ, ჩოხატაურის კოოპერატივმა მკურნალმა.

შეგახსენებთ ანგარიშის ნომერს, რომელზეც მსურველებს შეუძლიათ გადარიცხონ თანხა დაზარალებულთა დასახმარებლად: 000700961, დიდუბის რაიონის მრეწვმშენბანკი, წითელი ჯვრის საზოგადოება.

ნინო ᲗᲐᲗᲠᲣᲚᲐᲘᲫᲔ,
საქინფორმის კორ.

ჟამი გამოცდისა...

ᲐᲛᲑᲠᲝᲚᲐᲣᲠᲘ. სტიქიის ადგილებისაკენ მიმავალს, მართლაც მაგარი გული და ნერვები უნდა გქონდეს: დაქცეული სახლები და ფერდებჩამონგრეული მთები, გამოუცდელი ხელით დადგმული კა- [illegible]

ქუთაისელები აღდგენით სამუშაოებზე

[illegible]

სურათებზე: [illegible]

აფხაზეთიდან მოდის დახმარება

[illegible]

[illegible]

[illegible]

პრობლემა

ვერ შეეგუენ...

ᲐᲮᲐᲚᲘ სოფელი დიდგორი იქმნება თბილისიდან ორმოც კილომეტრზე. იგი შენდება პატარა პლატოზე, რომელსაც გარს ერტყმის ტყით დაფარული მთები. ადგილი, ვერაფერს იტყვი, ლამაზია, საკურორტოა. მაგრამ აი პარადოქსი: მესტიის რაიონის ზვავსაშიში სოფლების მცხოვრებლები, რომლებისთვისაც შენდება აქ საცხოვრებელი სახლები და ადმინისტრაციული ნაგებობანი, ჯერ ხეირიანად არც კი მოწყობილან, რომ მშობლიურ მთებში — სვანეთში ბრუნდებიან.

რით არის გამოწვეული, ვთქვათ, ბადრი ნარსაძის თუ სოსო აფრასიძის უკან მიგრაცია, რომლებიც ბინადრობის საშიში ადგილიდან ჩამოვიდნენ და კვლავ ბრუნდებიან იქ?

პასუხი მარტივი და ერთმნიშვნელოვანია: ახალმოსახლეთათვის არ არის შექმნილი ცხოვრებისა და შრომის ელემენტარული პირობები.

დავიწყოთ თუნდაც იმით, რომ წვიმიან ამინდში სოფლამდე ვერ მიხვალ, ტალახში ჩაეფლობი. მაგრამ ეს კიდევ არაფერი, დღეს მრავალ სოფელში არ არის მოასფალტებული გზები. 120 საცხოვრებელი სახლიდან, რომლებშიც უკვე დიდი ხანია ხალხი უნდა შესახლებულიყო, დღეისათვის ოცდაათზე ცოტა მეტია აშენებული.

მაგრამ ესეც არ არის წასვლის მთავარი მიზეზი. ელოდნენ ოთხ წელიწადს, შეიძლება კიდევ მოეთმინათ. საქმე სულ სხვა რამ არის. ორგანიზაციებმა, რომლებმაც ხელი მოჰკიდეს მშენებლობას, არა და არ იზრუნეს ადამიანთა ცხოვრების ელემენტარული პირობებისათვის: სოფელში არ არის წყალსადენი, არ არის ელექტროება. საცხოვრებელ სახლებს, თუმცა ისინი გარეგნულად კარგად გამოიყურება, დიდი ხარვეზები აქვს.

ადგილობრივი მეურნეობა შეძლებისდაგვარად ცდილობს დაეხმაროს ახალმოსახლეებს — ხან საკვებით, ხან საშენი მასალით, ხან კიდევ სხვა რამით, მაგრამ ეს არ არის მდგომარეობიდან გამოსავალი.

ჯერჯერობით კი სვანები, დაე თუნდაც ყველანი არა, იბარგებიან. ჯოტო მარგულიანის ოჯახი, მაგალითად, ვერა და ვერ შეეგუა ახალ სოფელში ცხოვრებას, უკან ბრუნდება და, იქნებ, არცთუ ძალიან სასიხარულო გზას დაადგა...

Რ. ᲐᲮᲛᲔᲢᲔᲚᲘ,
საქინფორმის კორ.

ტკივილი

და კვლავ თეთრი ძაფით ნაკერი ვერსია

ᲒᲝᲠᲨᲘ 13 მაისს მომხდარმა ტრაგედიამ, როცა სამხედრო ნაწილის ტერიტორიაზე საბჭოთა არმიის ჯარისკაცმა ავტომატის ტყვიით მოკლა 14 წლის მოზარდი, მთელი საქართველო შეაძრწუნა. საზოგადოებრიობის, რესპუბლიკის ხელმძღვანელების რეაქცია ერთგვაროვანი და კატეგორიულია: დაადგინონ ბრალეულები, საჯაროდ გამოაშკარაონ ისინი, მკვლელი გაასამართლონ კანონის მთელი სიმკაცრით საჯაროობის ვითარებაში. მაგრამ გავიდა დრო და სამხედრო პრესაში გამოჩნდა ტრაგედიის საკუთარი ვერსიები. ამ მასალების წვრილმანების განსხვავება ბევრ რამეზე ჩაგვაფიქრებს. 21 მაისს — მკვლელობიდან 8 დღის შემდეგ — სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროს ცენტრალურმა ორგანომ „კრასნაია ზვეზდამ" გამოაქვეყნა ამ სამინისტროს პრესცენტრის ცნობა ცინიკური სათაურით: „ვის სინდისზეა მოზარდის დაღუპვა" (კითხვის ნიშანიც კი არ არის დასმული). იმავე დღეს ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის გაზეთ — „ლენინსკოე ზნამიაში" გამოქვეყნდა „ნაწილის სარდლობის ცნობა მომხდარი ამბის თაობაზე". თითქოსდა ამ მასალებში ყველა ფაქტი იდენტური უნდა იყოს. მაგრამ ვერსიათა ავტორებმ, რომლებიც ეშურებოდნენ მუნდირის ღირსების დაცვას, არ შეუთანხმებიათ ფაქტები.

ორივე გაზეთი ერთსულოვანია ტრაგედიის დაწყების აღწერაში. თურმე, ბიჭები ფეხბურთს კი არ თამაშობდნენ, არამედ „თავს დაესხნენ სამედიცინო პუნქტს" („ლენინსკოე ზნამია)". „შეაღწიეს სამხედრო ნაწილის ტერიტორიაზე, და ქვები დაუშინეს სამედიცინო პუნქტის შენობას, ჩაამსხვრიეს ფანჯრის მინები... ქვებს ესროდნენ სამხედრო მოსამსახურეებს, თანაც ყოველივე ამას ახლდა შეურაცხმყოფელი შეძახილები და მუქარა" („კრასნაია ზვეზდა"). ამასთან, თუ საოლქო გაზეთი ნაწილის სარდლობის სიტყვებით მათ „უცნობ პირებს" უწოდებს, ცენტრალური გაზეთებისათვის მათი ვინაობა თავიდანვე ცნობილია: „მოზარდების ჯგუფში, გათავხედებული ბიჭები". მაშასადამე, სამხედროებს დაუნახავთ, რომ მათ წინაშე იყო არა შეიარაღებული მტერი, არამედ მოზარდები? აღსანიშნავია „კრასნაია ზვეზდაში" მოყვანილი ფრაზა იმაზე, რომ ბავშვებს „უფროსები აქეზებდნენ". სარდლობის ცნობაში ამის თაობაზე ერთი სიტყვაც არ წერია.

მაინც რა მოხდა შემდეგ ამ ვერსიების თანახმად? „ლენინსკოე ზნამია": „ადგილზე გაგზავნეს ნაწილის მორიგის თანაშემწე... ნაწილის შტაბის უფროსი პოდპოლკოვნიკი ვ. ი. პერმიაკოვი ყარაულის სარეზერვო ჯგუფთან ერთად მედპუნქტისაკენ გაეშურა". „კრასნაია ზვეზდა": მეომრებისათვის საშიში „მათი მოქმედების აღსაკვეთად გამოიძახეს მორიგე ქვეგანაყოფი". და აქ, მკითხველო, ყურადღებით იყავი.

„კრასნაია ზვეზდა" იუწყება, რომ მორიგ ქვეგანაყოფს „ქვების სეტყვა დაუშინეს". „ლენინსკოე ზნამია" კი საწინააღმდეგოს ამტკიცებს: „მედპუნქტთან მისვლისას ნაწილის მორიგის თანაშემწემ დაინახა გაქცეულ უცნობ პირთა ჯგუფი და შინაგანი სამსახურის წესდების შესაბამისად მიიღო ზომები სამხედრო ობიექტის ტერიტორიაზე უკანონოდ შეღწეულთა დასაკავებლად. გაიცა ბრძანება „სდექ! გესვრი!", რასაც მოჰყვა გამაფრთხილებელი გასროლა ჰაერში". მაშასადამე, ნაწილის მორიგისათვის „ქვების სეტყვა" არ დაუშენიათ, და მას მხოლოდ ერთხელ გაუსროლია. მაგრამ, იქნებ ქვა დაუშინეს პოდპოლკოვნიკ პერმიაკოვსა და ყარაულის ჯგუფს!? არა, მათაც მხოლოდ გაქცეულები დაინახეს. ამას ადასტურებს ციტატის გაგრძელება: „პოდპოლკოვნიკმა ვ. ი. პერმიაკოვმა, რომელიც მეორე მხრიდან მოვიდა, გაიგო სროლის ხმა და დაინახა უცნობები, ღობეზე გადაძრომას რომ ცდილობდნენ". მაინც რამდენჯერ გაისროლეს ყარაულის მოსვლამდე, რომელსაც, როგორც ვხედავთ, ასევე არ დაუშინეს თურმე ქვა? როგორც „ლენინსკოე ზნამია" ამტკიცებს, ქვა ისროლეს მხოლოდ იმის პასუხად, რაც პერმიაკოვი დაემუქრა იარაღს გამოვიყენებთო. რას იზამ, ბავშვები ბავშვებად რჩებიან. ნუთუ უფროს ოფიცერს, რომელმაც დაინახა, რომ მის წინაშე „უცნობი პირები" კი არა, მოზარდები იყვნენ, აუცილებლად სჭირდებოდა მათი დაკავება და ჰაერში გასროლის ბრძანების გაცემა?

ახლა კი ყველაზე საზარელი ამბის შესახებ. „მათ მიერ ნასროლი ერთ-ერთი ქვა სახეში მოხვდა ავტომატით შეიარაღებულ ჯარისკაცს. დაცემისას მან უნებლიედ დააჭირა ხელი ჩახმახს... სწორედ ამ გასროლამ იმსხვერპლა კიდეც მოზარდი". („კრასნაია ზვეზდა"). „როცა ისროდა, ერთ-ერთ ჯარისკაცს სახეში მოხვდა ქვა და, დაცემისას, უნებლიედ დაჰკრა ტერიტორიაზე შემოსული ერთ-ერთი პირი" („ლენინსკოე ზნამია"). თითქოსდა, რა განსხვავებაა — უბრალოდ იდგა ჯარისკაცი სანამ ქვა მოხვდებოდა სახეში, თუ „ისროდა"? მაგრამ, ეს ხომ ახასიათებს ვითარებას ტრაგედიის ადგილზე, გვიჩვენებს შეაშინეს ბავშვები რამდენიმე გასროლით, თუ ხშირი სროლა მიმდინარეობდა. და რაც მთავარია, კიდევ ერთხელ ადასტურებს იმას, რომ ვერსიათა ავტორებს ერთმანეთისათვის არ შეუთანხმებიათ დეტალები.

მაგრამ ყველაზე საშინელია ის, თუ როგორი ცინიზმით გვაუწყებენ მთელ ამ ამბავს. ოღონდ რადაც უნდა დაუჯდეთ გაამართლონ მკვლელობა. მკვლელობა ვისი? ბავშვის! ვის მიერ — ჯარისკაცის მიერ, რომელმაც იგი უნდა დაიცვას.

ვერ უარყოფთ იმას, რომ გორში მომხდარმა ტრაგედიამ ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის მრავალი სამხედრო მოსამსახურეც შეაძრწუნა. რესპუბლიკაში რთული ვითარებაა შექმნილი, ყველას, მათ შორის, სამხედროებსაც, რომლებიც საქართველოს მოსახლეობისაგან სითბოსა და სიყვარულს არ უნდა ელოდნენ, ნერვები დაწყვეტაზე აქვთ, მაშ რატომ არ უნდა აღიარონ პატიოსნად თავიანთი დანაშაული? საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ოფიციალურ ცნობაში თუნდაც ერთი ტყუილი თუ გამოერია, ან ბოლომდე თუ არ თქმულა სათქმელი, მისი არავის არ სწამს. და სამხედროთა მორიგი ცდა გაამართლონ თავიანთი არამართლზომიერი ქმედება კვლავ თეთრი ძაფით არის ნაკერი.

გვინდა გავიმეოროთ „კრასნაია ზვეზდაში" დაბეჭდილი უკვე ზემოთმოყვანილი ფრაზა: „თანაც ყოველივე ამას ახლდა შეურაცხმყოფელი შეძახილები და მუქარა". გულმოდგინედ დაუკვირდით ამ სიტყვებს. ხომ არ მოგვაგონებენ ისინი ამიერკავკასიის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის ჯარების ყოფილი სარდლის, ამჟამად სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის კ. ვოროშილოვის სახელობის აკადემიის უფროსის, ავადსახსენებელ გენერალ როდიონოვის გამოსვლას სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა პირველი ყრილობის ტრიბუნიდან, როცა განიხილავდნენ 1989 წლის 9 აპრილს თბილისში მომხდარი მოვლენების საკითხს!

ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲔᲠ ᲗᲐᲕᲐᲫᲔ,
საქინფორმის კორ.

კოლეგები

„ამბროლაურის მოამბე"—ტყიბულში

ᲓᲐᲡᲐᲑᲔᲭᲓᲐᲓ იყო მომზადებული გაზეთ „ამბროლაურის მოამბის" 30 აპრილის ნომერი. სამწუხაროდ, ეს ნომერი ხელისმომწერლებს არ მიუღიათ. ძლიერმა მიწისძვრამ რედაქციისა და სტამბის შენობაც ისე დააზიანა, რომ იქ მუშაობა ყოვლად შეუძლებელი შეიქნა. ჟურნალისტებს და პოლიგრაფისტებს საცხოვრებელი სახლებიც დაენგრათ და, ბუნებრივია, გაზეთის გამოშვებაზე ფიქრი შეწყვიტეს.

ასეთი ძნელბედობის ჟამს ხომ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა როლი კიდევ უფრო იზრდება. ამის საილუსტრაციოდ დიდი სამამულო ომის ქარცეცხლიანი დღეებიც იკმარებდა, როდესაც საველე პირობებში გამოდიოდა მამობილიზებელი გაზეთები. და აი, გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის" ტყიბულის საკორესპონდენტო პუნქტში დაიბადა აზრი, რომ ტყიბულში გამოშვებულიყო გაზეთ „ამბროლაურის მოამბის" რამდენიმე ნომერი. ამ აზრს ერთსულოვნად მხარი დაუჭირეს ამბროლაურისა და ტყიბულის პრეფექტურებმა, გაზეთ „ტყიბულისა" და „ამბროლაურის მოამბის" რედაქციებისა და სტამბების კოლექტივებმა. გადაიდგა პრაქტიკული ნაბიჯიც, 11 მაისს გამოვიდა „ამბროლაურის მოამბის" (რედაქტორი — როლანდ მიქაუტაძე) განახლებული ნომერი, რომელიც აიწყო, დაკაბადონდა და დაიბეჭდა ქალაქ ტყიბულის სტამბაში (დირექტორი — გურამ ობოლაძე), გაზეთის ამ ნომრის გამოშვებაში მონაწილეობდნენ გაზეთ „ტყიბულის" (რედაქტორი — ილია ბარბაქაძე) რედაქციის მუშაკებიც, ხოლო მისი მასალები ღია ცის ქვეშ მოამზადეს „ამბროლაურის მოამბის" რედაქციის თანამშრომლებმა (კარგი იყო ერთი კარავი რედაქციასტამბის მუშაკებისთვისაც გადაეცათ).

გაზეთი მიიღეს ხელისმომწერლებმა და მკითხველებმა. იგი მთლიანად ასახავს დაუნდობელი სტიქიით გამოწვეული ზარალის შედეგებს, მიწისძვრის „შთაბეჭდილებებს" და გამსჭვალულია მომავლის იმედით. „ისევ დავსახლდებით, ავღორძინდებით და გავმრავლდებით. ისევ იარსებებენ რაჭის სოფლები. ამის თქმის უფლებას მაძლევს თქვენი შემართება, თუმცა არც საცხოვრებელი სახლები გვაქვს და აღარც ჯამჭურჭელი", — ასეთი სიტყვებით მთავრდება რედაქტორის მოადგილის დალი დარახველიძის „დაგვიანებული რეპორტაჟი".

გაზეთის პირველ გვერდზე მოთავსებულია რაიონის პრეფექტის ბატონ გოჩა ბიჭაშვილისა და პრეფექტურის ღრმა სამძიმარი მიწისძვრის დროს ტრაგიკულად დაღუპული ადამიანების — გაიოზ ბრეგვაძის, ოლღა გამყრელიძის, ლამარა თვარაძის, მაია ისაკაძის და ბიჭიკო ლომთაძის ჭირისუფლებისადმი.

ᲒᲘᲕᲘ ᲒᲔᲬᲐᲫᲔ,
„საქართველოს რესპუბლიკის"
საკ. კორ.

ახალი გაზეთი

ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ სახით გამოვიდა სამეცნიერო-ტექნიკური და საზოგადოებრივი გაზეთი „პროგრესი". იგი პირველი სამეცნიერო-ტექნიკური გაზეთია, გამოდის ქართულ და ინგლისურ ენებზე და პოპულარიზაციას უწევს ჩვენი მეცნიერების იმ სიახლეებს, რომლებიც ხელს უწყობს რესპუბლიკის ეკონომიკისათვის უმნიშვნელოვანესი დარგების მეცნიერულტექნიკურ უზრუნველყოფას.

გაზეთი ფართოდ აშუქებს სახალხო მეურნეობაში ახალი ტექნიკის და ტექნოლოგიის დანერგვისა და მათგან მოსალოდნელი ეფექტის საკითხებს. ამასთანავე იგი ცდილობს, დააკავშიროს დაინტერესებული სახელმწიფო ორგანიზაციები, დაწესებულებები, კოოპერატივები თუ კერძო პირები სხვადასხვა საბჭოთა და უცხოურ ორგანიზაციასთან, ფირმასთან, ინფორმაციის ცენტრთან.

გაზეთს ჰყავს ავტორიტეტიანი სარედაქციო კოლეგია და მრჩეველთა საბჭო. მთავარი რედაქტორია გიორგი ლაბაძე.

შიდა ქართლი

აუცილებელი დასკვნები

[illegible]

ინტერვიუ

ახალი სამინისტრო — ახალი ამოცანები

[illegible]

...ლი რესურსები, გაუწიოს ორგანიზაცია და კონტროლი მომხმარებლისთვის მათ მიწოდებას. სოფლისა და სატყეო მეურნეობის სამინისტრო, საწარმოთა და ორგანიზაციათა სამეურნეო დამოუკიდებლობის პირობებში, მართვის ადმინისტრაციულ მეთოდებს თანდათან შეცვლის ეკონომიკური ბერკეტებით, შრომითი კოლექტივების მომსახურებით და თვითმმართველობაზე მათი გადასვლის ხელშეწყობით. იგი განავითარებს თავისუფალ საწარმოო-სამეურნეო ურთიერთობას, შექმნის ჯანსაღი კონკურენციის პირობებს, განახორციელებს დეცენტრალიზაციას, განსახელმწიფოებრიობასა...

...მეტად არ გაიღონ ხარჯები აგრონომი თუ ზოოტექნიკოსი სპეციალისტების შენახვისათვის. რა კონკრეტული ნაბიჯები გადადგა სამინისტრომ ახალი სტრუქტურის პირობებში?

— აზრი, თითქოს მეურნეობის ახალი ფორმების დანერგვით სოფლის მეურნეობის მეცნიერება კარგავდეს თავის ძირითად ფუნქციებს, ყოვლად უსაფუძვლოა. პირიქით, საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლა წაახალისებს ყველა მეურნეს და წარმოების ხელმძღვანელს ფართოდ და ოპერატიულად დაინერგოს მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები, იზრუნოს მუშაკთა პროფესიული ცო-...

...გრამ მთელი ძალით უნდა ავამოქმედოთ წარმოების ზრდის ეკონომიკური ბერკეტები, განსაკუთრებით — ფასები. სოფლის მეურნეობისთვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური რესურსების ფასების ორ-სამჯერ მომატების პირობებში სოფლის მეურნეობის პროდუქციის შესყიდვის ფასების ჯეროვანი მომატების გარეშე მის წარმოებას ვერ გავზრდით.

ყურადსაღებია ისიც, რომ მეურნეობრიობის ახალი ფორმები უნდა განვითარდეს არსებულ საზოგადოებრივ მეურნეობებში წარმოების ზრდის პარალელურად, და არა პირიქით. მეურნეობრი-...

...ელი დახლების" შევსებაზე. ეს პროცესი ინტენსიურად უნდა წარიმართოს.

ჯერჯერობით ახალი სამინისტრო მხოლოდ პირველ ნაბიჯებს დგამს რთულ და უაღრესად საპირო გზაზე. ვიმედოვნებთ, რომ ამ გზაზე მხარდაჭერა და ურთიერთგაგება ჩვენს ეროვნულ საქმეს წაადგება და საქართველო — ეს ტრადიციული უნიკალური სოფლის მეურნეობის პროდუქტების მწარმოებელი ქვეყანა — აღიდგენს თავის პოზიციებს.

ესაუბრა
გულიკო მარგოშვილი,
საქინფორმის კორესპონდენტი.

ხიდი

თურქი მეცნიერი იურისტები საქართველოში

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტიტუტის მოწვევით ქალაქ თბილისში იყო სტამბოლის „მარმარის" (მარმარილოს ზღვა) უნივერსიტეტის თურქ მეცნიერ-იურისტთა დელეგაცია უნივერსიტეტის პრორექტორის პროფესორ ადნან თეზელის მეთაურობით. დელეგაციის შემადგენლობაში შედიოდნენ ცნობილი მეცნიერები — იურიდიული ფაკულტეტის დეკანი, პროფესორი ერგუნ ონენა, სისხლის სამართლისა და კრიმინოლოგიის კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელი, პროფესორი ფერიდუნ იენისეი და პროფესორი თეომან აქიუნალა.

სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტიტუტში გაიმართა ქართულ-თურქეთის ერთობლივი სემინარი საკანონმდებლო რეფორმის პრობლემებზე, შეიმუშავეს სტამბოლის უნივერსიტეტსა და საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტიტუტს შორის სამეცნიერო თანამშრომლობის ხელშეკრულების პროექტი. კანონშემოქმედებით საქმიანობაში თანამშრომლობის გარდა, განსაზღვრეს შავიზღვისპირეთის სახელმწიფოთა მონაწილეობით ისეთი პრობლემების კვლევა, როგორიც არის შავი ზღვის აუზის გამოყენების სამართლებრივი საკითხები, შავი ზღვის სანავსადგურო ქალაქებში დამნაშავეობის ძიება და სხვა.

თურქ მეცნიერ-იურისტთა დელეგაცია მიიღეს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტმა აკადემიკოსმა ალბერტ თავხელიძემ, საქართველოს იუსტიციის მინისტრმა ჯონი ხეცურიანმა, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარემ მინდია უგრეხელიძემ, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პრორექტორმა, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტმა ლევან ალექსიძემ.

გამგზავრების წინ ბატონ ადნან თეზელმა კმაყოფილება გამოთქვა მოლაპარაკების შედეგების გამო, აღნიშნა, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანია მეზობელი ქვეყნების მეცნიერთა პირადი ურთიერთობა.

მხარეებმა დაადასტურეს, რომ მზად არიან გააფართოონ და გააღრმაონ ქართველი და თურქი მეცნიერი იურისტების კონტაქტები.

საქინფორმი.

საზღვარგარეთ

ინდოეთი გლოვობს ვერაგულად მოკლულ რაჯივ განდის

დელიდან დაშვებულია დროშები პრეზიდენტის სასახლის თავზე, ინდოეთის დედაქალაქის სახელმწიფო დაწესებულებების შენობებზე. მთელ ქვეყანაში გამოცხადდა ერთკვირიანი გლოვა იმასთან დაკავშირებით, რომ გასულ სამშაბათს გვიან საღამოს ვერაგულად მოკლეს ინდოეთის ეროვნული კოგრესის პარტიის (ი) თავმჯდომარე, ინდოეთის გამოჩენილი სახელმწიფო და პოლიტიკური მოღვაწე რაჯივ განდი. დაძაბული დუმილი ჩამოწვა ჯანპატხის ქუჩაზე რ. განდის ოფიციალური რეზიდენციის შესასვლელთან. ადამიანები გარინდებულნი, შეძრწუნებულნი დგანან და სიტყვითაც ვერ გამოუხატავთ თავიანთი გრძნობები. ხანში შესული ქალი, რომელიც ცრემლად იღვრებოდა, დიდხანს ითხოვდა შეეშვათ იგი შესასვლელში და ცრემლნარევი ხმით იმეორებდა: „რაჯივი ჩვენთან არის, რაჯივი ჩვენთან არის". ჩემთან მოვიდა აქოშინებული მამაკაცი ორ ბავშვთან ერთად. დატრიალებული ტრაგედიის ამბავი შეიტყო დილის სეირნობის დროს. „ნუთუ მართალია? — იკითხა მან სასოწარკვეთილი ხმით. — ვის შეეძლო ამის გაკეთება, ვის?".

ვფიქრობ, ასეთ კითხვას სვამს მრავალი მილიონი ინდოელი, პოლიტიკური ლიდერი იქნება იგი, დიდი ბიზნესმენი, გლეხი თუ ქალაქელი ღატაკი. ამ კითხვაზე პასუხს მოგვიანებით შევიტყობთ. მაგრამ უკვე ახლავე ცხადია, რომ ამ საზარელი ბოროტმოქმედების ჩამდენნი მარტო რაჯივ განდის არ იღებდნენ მიზანში. მათ სურდათ ლახვარი ჩაეცათ მთელი ინდოეთისათვის, გაეთიშათ მისი ხალხის ერთიანობა, ძირი გამოეთხარათ სახელმწიფო წყობილებისათვის. შემთხვევითი როდია, რომ აფეთქება, რომელმაც შეწყვიტა რაჯივ განდის ბობოქარი სიცოცხლე, ვადამდელი პარლამენტის არჩევნების დროს გაისმა, რომელშიც ინდოეთის ეროვნული კონგრესის პარტია (ი) მისი მეთაურობით მონაწილეობდა ინდოეთის სტაბილურობის უზრუნველყოფის ლოზუნგით.

დაგვიანებულმა გაზეთებმა დღეს პირველ გვერდზე მოათავსეს 47 წლის პოლიტიკური ლიდერის დაღუპვის შავჩარჩოშემოვლებული ცნობა, ლიდერისა, რომელიც დამსახურებული პატივისცემითა და ავტორიტეტით სარგებლობდა არა მარტო ინდოეთში, არამედ საერთაშორისო ასპარეზზეც. „არნახული დანაშაული", „აუტანელი დარტყმა", „სისხლით შელანძღული პოლიტიკა", „ეროვნული ტრაგედია" — ასე აფასებს ინდოეთის პრესა მომხდარ ამბავს.

მოსალოდნელია, რომ რ. განდის ცხედარს დედაქალაქში შუადღისას ჩამოასვენებენ. გამოსათხოვარი სამგლოვიარო ცერემონიისათვის მას დაასვენებენ ტინ მურტი ბჰარანის მემორიალში — ინდოეთის პირველი პრემიერ-მინისტრის ჯავაჰარლალ ნერუს, რაჯივ განდის პაპის ყოფილ რეზიდენციაში. ნერუ-განდების ოჯახის ტრაგიკული ბედი ისე წარიმართა, რომ სწორედ აქ 1984 წლის ნოემბრის დამდეგს ასიათასობით ინდოელი ეთხოვებოდა რაჯივის დედას — ინდირა განდის, რომელიც მოკლეს ბარბაროსული ტერორისტული აქციის შედეგად. მაშინვე უტყუარად ცნობილი გახდა, რომ ფიზიკური ანგარიშსწორების საფრთხე შეექმნა რაჯივ განდისაც. მისი სიცოცხლის ხელყოფის ცდა სულ ცოტა ორჯერ განმეორდა, მაგრამ მაშინ ასეთი საზარელი შედეგის თავიდან აცილება მოხერხდა. ამჯერად დამნაშავენი შეუმცდარად მოქმედებდნენ: პოლიცია ვარაუდობს, რომ დისტანციურდეტონატორიანი მძლავრი ბომბი, რომლის აფეთქებით დაიღუპა რ. განდი, იყო ჩადებული ყვავილების თაიგულში, რომელიც მას გადასცეს ტრიბუნაზე ასვლის წინ.

ახლა ინდოეთის ხელისუფალნი არცთუ უსაფუძვლოდ ფიქრობენ, რომ რ. განდის დაღუპვით გამოწვეული შეძრწუნება შეიძლება გადაიზარდოს უწესრიგობად, მასობრივ არეულობად. სწორედ ასე ვითარდებოდა მოვლენები ინდირა განდის მკვლელობის შემდეგ. მთელ ქვეყანაში ამასთან დაკავშირებით შემოღებულია უშიშროების საგანგებო ღონისძიებანი, გამზადებული არიან დელის პოლიციის ქვეგანაყოფებიც. შეიარაღებულმა პოლიციელებმა გადაკეტეს განდის რეზიდენციისა და მის გვერდით მდებარე ინდოეთის ეროვნული კონგრესის შტაბ-ბინის შენობისაკენ მიმავალი გზები, პატრულები ჩააყენეს აგრეთვე ქალაქის სხვა ქუჩებშიც.

დაიწყო რაჯივ განდის მკვლელობის გამოძიება

ინდოეთში ხორციელდება საგანგებო ღონისძიებანი მადრასში ყოფილი პრემიერ-მინისტრის, ინდოეთის ეროვნული კონგრესის (ი) ლიდერის რაჯივ განდის მკვლელობის გამოძიების გააქტიურებისათვის. ჩაკეტილია მთელი რაიონი, სადაც მოხდა თავდასხმა, მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება მოქმედების კოორდინაციისათვის შექმნას სპეციალური კომიტეტი ქვეყნის უზენაესი სასამართლოს ერთ-ერთი წევრის მეთაურობით.

მთავრობის მეთაურმა ჩანდრა შეკჰარმა მოსახლეობას მოუწოდა შეინარჩუნოს სიმშვიდე და ნუ აჰყვება პროვოკაციებს, ჩაშალოს, ამგვარად, „ანტიეროვნული ძალების გეგმები". მთავრობის გადაწყვეტილებით დღევანდელი დღე არასამუშაოდ გამოცხადდა. დედაქალაქში გაუქმებულია საქალაქო ტრანსპორტის მოძრაობა.

მაგრამ სხვადასხვა რაიონიდან კვლავ მოდის ცნობები, რომ დაიწყო უწესრიგობანი. მაჰარაშტრის შტატში არიან დაზარალებულნი. კალკუტაში — ინდოეთის უდიდეს ქალაქში — გამოცხადდა საყოველთაო გაფიცვა.

პოლიტიკური მეთვალყურენი აგებენ პროგნოზებს — ვინ მიიღებს მემკვიდრეობად რაჯივ განდის პოსტს, ვინ ჩაუდგება სათავეში ინდოეთის ეროვნულ კონგრესს (ი) იმ პირობებში, როცა ამჟამად მიმდინარე პარლამენტის არჩევნებში პარტიის გამარჯვების შანსი მკვეთრად გაიზარდა. ავტორიტეტული „ტაიმს ოფ ინდია" გამოთქვამს აზრს, რომ ეს კაცი იქნება ნარასიმჰა რაო — რაჯივ განდის თანამიმდევრული მომხრე, საგარეო საქმეთა, თავდაცვის, შინაგან საქმეთა ყოფილი მინისტრი.

ფოტორეპორტაჟი

ნიუ-იორკი, ავტოსალონი — 91

ნიუ-იორკის საგაზაფხულო ავტოსალონი მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე პრესტიჟული და უძველესი სალონია. იგი ეწყობა 1900 წლიდან და ტრადიციულად ახალი მოდელების წარმოდგენის ყოველწლიური ციკლით მთავრდება. ავტოსილამაზის, დიზაინისა და ტექნოლოგიის სიახლით ახლანდელ დათვალიერებაზე ერთმანეთს ეცილებოდა 1200 ფირმა. მათ შორის იყვნენ ისეთი ცნობილი ფირმები, როგორიცაა „ჯენერალ მოტორზი", „კრაისლერი", „ფორდი", „შევროლე", „დოჯი", „მიცუბისი", „ფერარი" და „ვოლვო".

• • •

სურათებზე: ნიუ-იორკის 1991 წლის ავტოსალონში.

საქინფორმის სპეციალური კორესპონდენტის **გონდო დვალიშვილის** ფოტო.

მეფენი ბრუნდებიან

„**მე** არ მქონია არავითარი შეხვედრები მთავრობის წევრებთან: არც ოფიციალური, არც საიდუმლო. ბულგარეთში გახლდით, კერძო ვიზიტად, შევხვდი საზოგადოების ყველა წრის ადამიანებს. გამაოცა ფართო და თავისუფალმა შეხედულებებმა. დარწმუნებული ვარ, რომ ბულგარეთში დემოკრატია ფაქტი ხდება..." აი ასე შეაფასა 45 წლის მანძილზე თავის სამშობლოში ჯერჯერობით ერთადერთი მოგზაურობის შედეგები მარიამ-ლუიზამ — ასულმა ბულგარეთის უკანასკნელი მეფის ბორის მესამისა, რომელიც მოულოდნელად გარდაიცვალა 1943 წლის აგვისტოში.

ეს ვიზიტი უჩვეულო უკვე იმიტომ იყო, რომ ბულგარეთს პირველად ეწვია მეფის ოჯახის შთამომავალი. ამჟამად ამერიკაში მცხოვრებ მარიამ-ლუიზას გულითადად შეხვდნენ სოფიაში. კითხვაზე, დაბრუნდება თუ არა მისი ძმა სიმონი ბულგარეთში კანონიერად არჩეულ მეფედ, მარიამ-ლუიზამ უპასუხა, „თუ განგება და ხალხი ინებებენ, ასეც იქნება".

დააპატიმრეს ვილი შტოფი და ჰაინც კესლერი

როგორც ბერლინის სენატორის იუსტიციის საკითხთა პრესსამსახური იუწყება, წუხელ პოლიციამ დააპატიმრა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს ყოფილი თავმჯდომარე ვილი შტოფი და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ეროვნული თავდაცვის ყოფილი მინისტრი ჰაინც კესლერი. მათ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ყოფილ ხელმძღვანელთან ერიხ ჰონეკერთან ერთად ბრალად ედებათ გერმანიის საზღვარზე „მკვლელობებისათვის წაქეზება".

როგორც ბერლინის გაზეთის „ბც"-ს დილის გამოშვებაში ამტკიცებენ, კესლერი თითქოსდა შეეცადა გაქცეულიყო შპერენბერგის საბჭოთა სამხედრო აეროდრომიდან.

ვითარება იუგოსლავიაში

როდის დაიძლევა იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდიუმში იმის შედეგად გამოწვეული კრიზისი, რომ გასულ კვირას ვერ აირჩიეს ახალი თავმჯდომარე? ბოლო დღეებში ეს საკითხი მეტად აქტუალური გახდა იუგოსლავიისათვის. უკვე რამდენიმე დღეა ქვეყანას არ აქვს სახელმწიფოს კოლექტიური მეთაურის მოვალეობის შემსრულებელი ორგანო, რომელსაც აგრეთვე უმაღლესი მთავარსარდლის ფუნქციები ეკისრება.

გასულ კვირას, როგორც იტყობინებოდნენ, იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდიუმის ახალი თავმჯდომარის არჩევნებისას ხორვატიის კანდიდატმა სტიპე მესიჩმა ვერ მიიღო იუგოსლავიის ფედერაციის რესპუბლიკებისა და ავტონომიური მხარეების ამ ორგანოში შემავალ წარმომადგენელთა ხმების საჭირო რაოდენობა. მას მხარი დაუჭირეს პრეზიდიუმის წევრებმა სლოვენიის, მაკედონიის, ბოსნიისა და ჰერცოგოვინისაგან, აგრეთვე თვით კანდიდატმა, რომელიც ხორვატიას წარმოადგენს. წინააღმდეგ მისცეს ხმა ჩერნოგორიის, სერბიისა და რესპუბლიკის შემადგენლობაში შემავალი ვოევოდინოსა და კოსოვოს ავტონომიური მხარეების წარმომადგენლებმა.

შექმნილ სიტუაციაში იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის კონსტიტუციურ სასამართლოს წინადადება მიეცა განმარტოს ქვეყნის ძირითადი კანონის მუხლი, რომლითაც გათვალისწინებულია უმაღლესი საკავშირო ორგანოს ხელმძღვანელის ყოველწლიური შეცვლის პროცედურა. ასეთი აუცილებლობა წარმოიშვა იმასთან დაკავშირებით, რომ იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდიუმის ზოგიერთმა წევრმა ზადავო გახადა ახალი თავმჯდომარისათვის კენჭისყრის პროცედურის კანონიერება. თავიანთი თვალსაზრისი მათ იმით გაამტკიცეს, რომ წინათ მისი შეცვლა ხდებოდა დადგენილ რიგითობის შესაბამისად, და საჭიროა ეს პრაქტიკა მომავალშიც იქნეს დაცული. ამასთან აღინიშნა, რომ კენჭისყრა არ არის მიზანშეწონილი.

დღეს იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდიუმის თავმჯდომარეობის კანდიდატმა ს. მესიჩმა პრესკონფერენციაზე განაცხადა: მიმაჩნია, რომ თანამდებობა დავიკავე და ამის შესახებ ვაცნობებ საკავშირო სახელმწიფო ორგანოებსო. მისი თქმით, არ შეიძლება სადავო გახადო რომ ხორვატიის წარმომადგენელს უფლება აქვს დაიკავოს თავმჯდომარის პოსტი, ეს შეესაბამება იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის კონსტიტუციას. ს. მესიჩმა აგრეთვე განაცხადა, რომ მისი ინიციატივით, ამ კვირაში მოიწვევენ პრეზიდიუმის მორიგ სხდომას. შეეხო რა იუგოსლავიის ფედერაციის მომავალს, მან აღნიშნა მისი „სუვერენულ სახელმწიფოთა კავშირად" გარდაქმნის აუცილებლობა. მაგრამ რესპუბლიკებს შორის ახალი ხელშეკრულების დადებამდე იუგოსლავია ფედერაციის პრინციპებზე იარსებებს, ხაზი გაუსვა ს. მესიჩმა.

ამასთან, ხორვატიისაგან იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდიუმის თავმჯდომარეობის კანდიდატის განცხადება იმის თაობაზე, რომ თანამდებობა დაიკავა, ამ ორგანოს აპარატის ხელმძღვანელმა ანტონ სტარიმ „პირად თვალსაზრისად" მიიჩნია. ორშაბათს გაკეთებულ განცხადებაში მან კიდევ ერთხელ აღნიშნა, რომ უმაღლესი ორგანოს ბოლო სხდომაზე ს. მესიჩი არ აურჩევიათ პრეზიდიუმის ხელმძღვანელად და იგი არ არის უფლებამოსილი მოიწვიოს მისი მორიგი სხდომა.

ტანიუგის სააგენტოს ცნობით, იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდიუმის საქმიანობასთან დაკავშირებით შექმნილი სიტუაცია განიხილეს ქვეყნის პარლამენტის თავმჯდომარისა და პალატის ხელმძღვანელების თათბირზე. თათბირზე აღინიშნა, რომ უახლოეს ხანში უნდა დაძლიონ კრიზისი, რომელიც გამოიწვია იმან, რომ ვერ აირჩიეს ახალი თავმჯდომარე. ეს ნეგატიურ გავლენას ახდენს იუგოსლავიაში შინაპოლიტიკურ სიტუაციაზე, მსოფლიო გაერთიანებაში მის მდგომარეობაზე.

რამდენიმე სტრიქონით

სომხეთ-აზერბაიჯანის კრიზისის გამწვავების გამო საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტი მიხეილ გორბაჩოვი შეხვდა სომხებისა და აზერბაიჯანელების წარმომადგენლებს სარქისიანსა და დადაშოვს.

ტაილანდის დედაქალაქი ბანგკოკი ოფიციალურად აღიარებულია როგორც მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე კვამლიანი ქალაქი. ვარაუდობენ, რომ დედაქალაქის საგზაო პოლიციის მუშაკთა 10 პროცენტს შეიძლება აღმოაჩნდეს ფილტვების კიბო.

დაღუპული თვალსაჩინო პოლიტიკური მოღვაწის რაჯივ განდის ქვრივი სონია განდი ერთხმად აირჩიეს ავტორიტეტული პარტიის, ინდოეთის ეროვნული კონგრესის (ი) ახალ თავმჯდომარედ. საგანგებო სხდომის გადაწყვეტილება გამოაცხადა პარტიის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა პრანაბ მუკერჯიმ.

ოფიციალური მონაცემებით, იუგოსლავიისაგან ხორვატიის გამოყოფას ხმა მისცა გამოკითხული მოსახლეობის 93 პროცენტმა. თუ სლოვენიას, ხორვატიას, მაკედონიას, ბოსნიასა და ჰერცეგოვინას დასაშვებად მიაჩნიათ კონფედერაციული სახელმწიფოს შექმნა, სერბიას და ჩერნოგორიას უნიტარისტული იუგოსლავიის შენარჩუნება სურთ.

სამხრეთ კორეის რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრმა რო ჩე ბონმა გადადგომა ითხოვა. ეს ნაბიჯი გახდა კორეაში შექმნილი კრიზისის შედეგი, რომელიც თავისი მასშტაბით უპრეცედენტოა ქვეყნის პრეზიდენტის როდეუს სამ წელიწადზე მეტი ხნის განმავლობაში.

ფიქრი

წინასაარჩევნო კამპანიის ორომტრიალში

დღეს საქართველოში საარჩევნო კამპანიის რიტმიდან ამოვარდნილ ადამიანს ვერ შეხვდებით. ვერ ნახავდით ასეთს ვერც 1990 წლის ოქტომბერში, როდესაც ჩატარდა საბჭოთა სინამდვილეში პირველი მრავალპარტიული არჩევნები და ფაქტობრივად ამით დაიწყო ტოტალიტარული სტრუქტურების დემონტაჟი. არჩევნებმა სოციალურად და ფსიქოლოგიურად გააერთიანა დიამეტრალურად განსხვავებული აზრის ადამიანები. ამ უდიდესი ისტორიული მოვლენის ვერც გაუბრალოება მოხერხდება, ვერც მისი მნიშვნელობის უარყოფა და ვერც მიჩქმალვა იმათი ღვაწლისა, ვისი პოლიტიკური შემოქმედების ნაყოფი გახლავთ დემოკრატიული არჩევნებიც და პარლამენტური ცხოვრების ახალი წესის დამკვიდრებაც ჩვენს ქვეყანაში. ცნობილია რომ პოლიტიკური გარდატეხის ჟამს ყველაზე საჭირბოროტო პრობლემაზე ერთნაირი შეხედულების პარტიები ერთიანდებიან. ასე მივიღეთ საარჩევნო ბლოკი „მრგვალი მაგიდა — თავისუფალი საქართველო", რომელმაც ოქტომბრის არჩევნებში ხმების უმრავლესობა დააგროვა და თავისი სპიკერი, მეორე გამარჯვებული პარტიის — კომუნისტურის ერთსულოვანი მხარდაჭერით, ჯერ უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარედ აირჩია, შემდეგ კი საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტად 26 მაისამდე, ყოველივე ეს ოპოზიციას არ აძლევს საფუძველს, რომ ბლოკი „მრგვალი მაგიდა — თავისუფალი საქართველო" ერთ პარტიად წარმოიდგინოს და ხელაღებით განაცხადოს — მრავალპარტიული არჩევნების შედეგად ერთპარტიული პარლამენტი მივიღეთო. ეს იგივეა, რომ რამდენიმე საკითხზე ერთნაირი აზრის მქონე ბევრი პიროვნება ერთ პიროვნებად მივიჩნიოთ, რას გამოვამჟღავნებთ ამით, თუ არა უაღრესად პრიმიტიულ წარმოდგენას პიროვნებაზე. როგორ შეიძლება ასეთი რამ დიქტატურის ნიშნად ჩავთვალოთ. ამ შემთხვევაში ხომ ანგარიში უნდა გაეწიოს ხელისუფლების არსებობის ვადებსაც — შვიდიოდე თვის მანძილზე თავისუფლად შეიძლებოდა არც გამომჟღავნებულიყო ბლოკში გაერთიანებული პარტიების აზრთა დაპირისპირება. დიქტატურის შიშით მოცულ ადამიანებს საბჭოური გამოცდილებით კარგად უნდა მოეხსენებოდეთ, რომ არც ერთი დიქტატორი არ გაეთამაშება დემოკრატიული საპრეზიდენტო არჩევნების იდეას და სარისკოდ არ გაიხდის საქმეს. მან ხომ კარგად იცის, რომ საარჩევნო კამპანიებში ბევრი მისთვის საზიანო აზრი შეიძლება გამოითქვას, რომელიც მის საწინააღმდეგოდ წარმართავს ამომრჩეველთა ნებას.

დღეს ყველა ამომრჩეველი თავის თავს უსვამს კითხვას: ვინ უნდა იყოს საქართველოს პრეზიდენტი? ვის გააჩნია შექმნილ ვითარებაში რეალური ძალა ამ უმძიმესი მოვალეობის შესასრულებლად? ყველა ცივილიზებულ ქვეყანაში თავისუფალი ამომრჩეველი განსაკუთრებული ინტერესით ეკიდება ოპოზიციის აზრს, რადგანაც კამათში უნდა იშვას ჭეშმარიტება. მაგრამ ჩვენი ოპოზიცია ჭეშმარიტების ძიებისათვის არავითარ პირობას არ უქმნის ამომრჩეველს. როგორც ჩანს, ოპოზიცია სულ არ უწევს ანგარიშს იმას, რომ ეროვნული თანხმობისათვის პასუხისმგებლობა ხელისუფლებასთან ერთად მასაც ეკისრება. ამიტომ დღე არ არის, რომ ტელეეკრანებიდან არ გაისმას პრეზიდენტობის კანდიდატებისა და მათი ნდობით აღჭურვილი პირებისაგან ლანძღვა-გინება ამჟამინდელი ხელისუფლების, პირადად პრეზიდენტისა და მისგან „დაბრმავებული" ქართველი ერის მისამართით. ეს კი უკიდურესად ძაბავს ურთიერთობას სხვადასხვა პოზიციის ამომრჩეველთა შორის [illegible]

დღევანდელი საპრეზიდენტო არჩევნები ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ბრძოლის პირობებში მიმდინარეობს. საფიქრებელია, რომ ამ ბრძოლის ინერცია დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგაც კი რამდენიმე წელს გასტანს — მეტისმეტად რთული მანქანის დემონტაჟი გვხვდა წილად, მეტისმეტად მძიმე შედეგებია სახეზე ყველგან — ეკონომიკაში, სულიერსა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, კულტურაში.

ლოგიკურია, რომ ასეთ ვითარებაში საქართველოს პრეზიდენტობისათვის თავის გართმევა შეუძლია მხოლოდ და მხოლოდ ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის აღიარებულ ლიდერს, რომელიც ხალხის თვალში ამ მოძრაობის სიმბოლოდ არის ქცეული თავისი ბიოგრაფიისა და პიროვნული ღირსებების გამო და რომელმაც რამდენიმე სხვა ვარიანტთან შეჭიდებით გააცნობიერა საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში საპარლამენტო გზის უპირატესობა და საქმითაც განახორციელა ეს. ასეთი ლიდერი ბატონი ზვიად გამსახურდია გახლავთ.

მისმა ერთ-ერთმა კონკურენტმა „უწინასწარმეტყველა" მას ხალხის ნდობისა და სიყვარულის დაკარგვის გარდუვალობა და სახარების მაგალითიც კი მოიტანა: ქრისტე გასცა იმავე ხალხმა, რომელიც ადრე მას მისდევდაო. სამწუხაროდ, ორატორმა არ ახსენა ქრისტეს გაცემის უპირველესი მიზეზი. მიზეზი კი ეს იყო: იუდეა რომის პროვინცია გახლდათ და უცხო მბრძანებლისგან შეშინებულმა ხალხმა გასცა ქრისტე — მეფე ურიათა და ამით კეისარს მორჩილება დაუმტკიცა. „არა გვივის ჩვენ მეუფე, გარნა კეისარი, ჯვარს აცუ ეგე"-ო, თქვეს მღვდელმთავრებმა და ხალხი აყვა მათ.

თურმე რა ხშირად მეორდება სახარების დრამა ჩვენს ცხოვრებაში, რაღა თქმა უნდა, სხვადასხვა დონეზე და სხვადასხვაგვარ სიტუაციაში და რა ხშირად ამაღლებული იდეებით ინიღბება შეჩვეული ცხოვრების წესის შენარჩუნების უმდაბლესი მიზანი. სიმართლე მოგახსენოთ, ძალზე არასიმპათიურად გამოიყურება გუშინდელი პარტიული ფუნქციონერი ან მისი ერთგული ლაქია, გინდაც ტოტალიტარულ რეჟიმთან სავსებით შეგუებული ნებიერი წევრი საზოგადოებისა, რომელსაც იმ ავადსახსენებელი რეჟიმის ყველაზე ლმობიერ პერიოდშიც კი აკრთობდა საქართველოს დამოუკიდებლობის ხსენება, მაგრამ დღეს ულტრარადიკალად გარდაიქმნა, იცოტავა სხვათა მონაპოვარი და, მოუთმენლობით გონებადაკარგული, მზად არის დაუნდობლად დაანგრიოს ახლადჩაყრილი საძირკველი შენობისა, რომლის აგებაზე მანამდე ფიქრსაც ვერ გაბედავდა და არც იკადრებდა, იმდენად არასერიოზულად მიაჩნდა ეს.

საქართველოს ნებისმიერ მკვიდრს, მიუხედავად მისი ადრინდელი საქმიანობისა, აქვს კანონიერი უფლება, მონაწილეობა მიიღოს ახალი საქართველოს შენებაში — ამას ვინ აუკრძალავს, მაგრამ ძალზე შემაშფოთებელია, როდესაც საზოგადოებაში ამ ზომამდე დაქვეითდება თვითკრიტიკისა და თვითშეფასების უნარი. ასეთ დროს მოსალოდნელია, რომ სავსებით კონკრეტულმა ცნებებმა განზოგადებული შინაარსი შეიძინონ და მოვლენის დასახასიათებლად უფრო გამოდგნენ, ვიდრე რომელიმე ცალკეული პიროვნებისა. ვინ არ იცის, რომ სუკი და მით უმეტეს მისი შეფი—კრემლი ისეთი გულუბრყვილონი არ არიან, რომ მათ ოფიციალურ სამსახურში მყოფი აგენტურა ადვილად ამოიცნო, მაგრამ ბევრი ჩვენი თანამემამულე სიტყვით და მოქმედებით კრემლის საქმეს რომ აკეთებს, ეგ ხომ ყველასათვის ცხადია — [illegible]

დაინტერესებული საქართველოს მოსახლეობის დამცირებითა და შეურაცხყოფით, რადგან კრემლზე მეტად ვერავის შეაშფოთებდა 31 მარტის რეფერენდუმი და უზენაესი საბჭოს სესიაზე ზვიად გამსახურდიას ერთსულოვანი არჩევა საქართველოს პრეზიდენტად. ახლა კრემლს სურს, რომ ეს პრეზიდენტი დიქტატორად გამოაცხადოს, საქართველოს მოსახლეობა კი ბრბოდ, რომ ცილისწამებამ აღაგზნოს ხალხი და მათ თვითონ მოაშთოს თავისი ლიდერი, რათა დაამტკიცოს, რომ ბრბო არ არის. ამ უმარტივეს მექანიზმზეა გათვლილი დღევანდელი პოლიტიკა კრემლისა, რომელსაც ჯერ კიდევ არ დაუკარგავს იმედი საქართველოს საბჭოთა კავშირის შემადგენლობაში მობრუნებისა თუ არა, მასზე პოლიტიკური კონტროლის შენარჩუნებისა მაინც. კრემლისაგან კარგი რამ თუ გაგვაოცებს, თორემ „ავი რა საკვირველია". მაგრამ რა შეიძლება ვუწოდოთ იმ ქართველებს, რომლებიც ასეთი „შესაშური" გულმოდგინებით, საკუთარი პრესტიჟით გაწირვის ფასადაც კი ცდილობენ ჩაუნერგონ ქართველ ხალხს, რომ მისი გულწრფელი სიხარული დამოუკიდებლობის გზაზე გადაგმული გიგანტური ნაბიჯების გამო პოლიტიკური სიბეცეა, რომ ნდობა და იმედი — დასამსხვრევად განწირული ილუზიაა, რომ, მართალია, ჯერ საგანგაშო არაფერი მომხდარა, მაგრამ უსათუოდ მოხდება, რეპრესიებიც იქნება, დიქტატურაც დამკვიდრდება. რა სახელებსა და რა სახეებს არ იშველიებენ ეს „ენამოქარგული" პროგნოზისტები — თურმე ქართველს რკინის ხელის ნოსტალგია სჭირს, თურმე იმ ხარს ჰგავს, რომელსაც ცოტა ხნის წინ მოხსნეს უღელი და ახლა ქედი ისევ ექავება და კვლავ უღელს მოითხოვს, თურმე ქართველს ბატონის შეცვლა თავისუფლება ჰგონია და ა. შ. არა, ბატონო, ყველა ყველა, მაგრამ რკინის ხელის ნოსტალგია ქართველს არასოდეს არ ჰქონია, და თუ როდისმე ისე დაბნეულა, რომ ბატონის შეცვლა თავისუფლებად მიუჩნევია, ეს მომხდარა უკიდურესი დეპრესიის ჟამს და არა ისეთი სულიერი სიმხნევის პერიოდში, როგორშიაც დღეს იმყოფება ქართველი ერი, მიუხედავად უკიდურესი შეჭირვებისა.

ზვიად გამსახურდიას მტრებს აბრაზებთ მისი არაჩვეულებრივი პოპულარობა ხალხში და უნაყოფოდ ცდილობენ გამოაცხადონ ის პოპულისტად. ეს მცდელობა კომიკურ შთაბეჭდილებას ტოვებს, რადგან ზვიად გამსახურდია ყველა დროისა და ყველა ქვეყნის პოპულისტისაგან მკვეთრად განსხვავებულია თავისი პიროვნული თვისებებით — პოპულისტი ხალხის ქვენა გრძნობებზე თამაშობს და ამ გზით უწინაურდება ხალხს. გავიხსენოთ დოსტოევსკის ერთი გმირის, ტიპიური პოპულისტის სიტყვები: „ჩვენ მივცემთ ხალხს უტიფრობის უფლებას, ამიტომ ხალხი გამოგვყვება ჩვენო". ზვიად გამსახურდიას ორიენტაცია სულიერ ამაღლებაზე აქვს აღებული. მას ეს აზრი მიაქვს ხალხთან. ის არასდროს არ ცდილობს თავისი პოზიციის გამარტივებას, საუბრობს სადად, მაგრამ ანალიტიკურად, ყოველთვის მაღალ იდეალებზე, ამაღლებული ინტონაციით მას არ ეშინია, რომ შეიძლება გაუგებარი აღმოჩნდეს. მისი პოპულარობა მრავალეროვანი მოსახლეობის სხვადასხვა ფენაში კიდევ ერთხელ მოწმობს, რომ ამ ფენებმა უფრო შეინარჩუნეს ჭეშმარიტი ინტელიგენტურობის დაფასების უნარი, ვიდრე საბჭოთა ინტელიგენციის ზოგიერთმა წარმომადგენელმა, რომელიც თავმდაბლობით შენიღბული დიდკაცობის სინდრომით დაავადდა.

პოლიტიკოსის ყველაზე დიდ ღირსებად ე. წ. პოლიტიკურ რე- [illegible]

ჭირო მარქსისტული დოგმების ნაცვლად ახლა სხვა იდეების თავს მოხვევა, ეს უარყოფით შედეგს გამოიღებს, შემოქმედი თავისუფალი უნდა იყოსო. რისგან, ბატონებო, სულიერებისაგან?! ცუდი და კაცობრიობისათვის საშიშია ის სახელმწიფო, რომელიც ზოგადსაკაცობრიო და ეროვნულ იდეალებს არ ემყარება და თავისუფალ შემოქმედს, ისევე როგორც ყველა თავისუფალ მოქალაქეს შესაბამის გარემოს არ უქმნის ამ იდეალების შესამეცნებლად. ეკონომიურად მძლავრი ქვეყანა შეიძლება შეიქმნას, მაგრამ რას მოგვცემს მარტოოდენ ასეთი სიძლიერე?! საბედნიეროდ, ზვიად გამსახურდია უფრო მაღალი დონის რეალიზმით არის დაჯილდოებული, ის სინამდვილის სრულყოფილი გააზრებიდან ამოდის მუდამ და მისი ყურადღების მიღმა არ რჩება ამ სინამდვილის არც ერთი ასპექტი. ბატონი ზვიად გამსახურდია მსოფლიო და ქართული კულტურის ღრმა ფენებს ნაზიარები კაცია და კარგად იცის, რომ ადამიანის დამაკნინებელ აბსტრაქციად იქცევა დემოკრატია, თუ მას ერის სულიერი აღორძინება არ დაუკავშირდა. ერის სულიერი აღორძინება კი ერთობლიობაში მოიცავს პოლიტიკას, ეკონომიკას, სარწმუნოებას, ერთა შორის ტრადიციულ ურთიერთობას, ისტორიას, რადგან ყოველი კაცი და ყოველი ერი მართლად და თავისუფლად დადის მხოლოდ იმ გზაზე, რომელიც მისთვის ბუნებრივია და საუკუნეებში გამოცდილი. მხოლოდ სულიერად ძლიერ ერში გრძნობენ სხვა ერებიც თავს თავისუფლად და უშიშრად, ამიტომ საქართველოს სულიერი აღორძინება ჩვენს ქვეყანაში მცხოვრები ერებისთვისაც საიმედო გარანტია.

უაღრესად მნიშვნელოვანია ბ-ნ ზვიად გამსახურდიას საარჩევნო პროგრამის ის ნაწილი, რომელშიაც საერო და საეკლესიო ცხოვრების პრობლემებია გადმოცემული. თუ რა დიდი ზიანი შეიძლება მოუტანოს ხალხს ამ საკითხების უმეცარმა პოლიტიკოსმა, ეს ჯერ კიდევ 1990 წლის ოქტომბრის არჩევნებში გამოჩნდა. მაგალითად, რუსთაველის საზოგადოების საარჩევნო პროგრამაში ეწერა: საქართველო უნდა იყოს ეკუმენიზმის კლასიკური ქვეყანაო და ამ აზრის გასამაგრებლად ავტორები არ მოერიდნენ სახარების ფალსიფიკაციასაც კი. ადვილი წარმოსადგენია, ამ საზოგადოების არჩევნებში გამარჯვების შემთხვევაში, რა მოჰყვებოდა, სხვაზე რომ არაფერი ვთქვათ, ამ ერთი მუხლის განხორციელებას ცხოვრებაში — ხელისუფლების დონეზე ეკუმენიზმის დამკვიდრება, აქედან გამომდინარე სხვადასხვა კონფესიათა ხელოვნური ურთიერთდაპირისპირება და საბოლოოდ რელიგიური კონფლიქტი, რომელსაც მართლაც რომ ვერავის თვალში ვერაფრით ვერ გაამართლებ. საქართველოში დღესაც შემორჩენილია, მაგრამ სრულყოფილად უნდა აღდგეს რელიგიური შემწყნარებლობის ტრადიცია, როგორც ჩვენი ერის მაღალი სულიერი კულტურის უპირველესი ნიშანი. რაც შეეხება ერთი პრეზიდენტის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირის, პოლიტოლოგის მიერ ტელევიზიიდან მოთხრობილ ეპიზოდებს იმის შესახებ, რომ ვიღაც უგნურებმა კათოლიკეები ძალით მიიყვანეს მართლმადიდებლურ ეკლესიაში, ვიღაც ბანდიტები იარაღით დაედევნენ მაჰმადიანებს, ამგვარი ეპიზოდების გარჩევა კრიმინალისტების საქმეა და არსებული ხელისუფლების საწინააღმდეგოდ პოლიტიკურ გამოსვლაში მათი ხსენება აკრძალული ილეთებით ბრძოლას უდრის.

ამრიგად, ოპოზიციის ერთადერთი იარაღი დღევანდელი ხელისუფლების ხანმოკლე მოღვაწეობის [illegible]

გულნარა კალანდარიშვილი.

სხვადასხვა

გრიგალი აღმოსავლეთ საქართველოში

[illegible] ქარები. მაგალითად, თბილისის მიდამოებში ახალშენებლობათა რაიონში ზოგჯერ ქარის ძალა წამში 32, ხოლო მუხრანსა და როდიონოვკაში — 34-37 მეტრს აღწევდა. ოდნავ ნაკლები ძალის — 20-25 მეტრი წამში — ქროდა ქარები საგარეჯოსა და გორში.

რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ამინდის მკვეთრი გაუარესება გამოიწვია ჩრდილო-დასავლეთიდან შემოჭრილმა ზედმეტად გაცივებულმა ჰაერის მასებმა, — უთხრა [illegible] ოგიური პროგნოზების განყოფილების უფროსმა გაიოზ ოქროჯანაშვილმა. — თბილი და ნესტიანი ჰაერის მასების ცივი მასებით შეცვლის ინტენსიურმა პროცესმა რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე მკვეთრად დასწია ჰაერის ტემპერატურა. დასავლეთ საქართველოს მეტ წილ რაიონებში დაიწყო კოკისპირული წვიმები, აქ ბევრგან გასული დღე-ღამის განმავლობაში 15-დან 60 მილიმეტრამდე ნა- [illegible] სავლეთ საქართველოს რაიონებში — დღე-ღამის განმავლობაში 10-15 გრადუსით. სწორედ ამით აიხსნება ეს ქარებიც.

„საქენერგოს" სადისპეტჩერო სამსახურიდან მიღებული ცნობების თანახმად, ავდარმა პრაქტიკულად ვერ შეაფერხა ელექტრომაგისტრალების ნორმალური მუშაობა. მაგალითად, მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების უმნიშვნელო დაზიანება, რაც [illegible] დირებული.

კითხვაზე, როგორი ამინდი ელით საქართველოს მცხოვრებთ უახლოეს დღეებში, მეტეოროლოგიური პროგნოზების განყოფილების უფროსმა ინჟინერმა მარიამ ალექსიშვილმა მოკლედ გვიპასუხა — კარგი. მაისის დამლევს და ივნისის პირველ დღეებში კი მოსალოდნელია ჩვეულებრივი ზაფხულის წვიმები.

(საქინფორმი).

რატომ არ გაიმართა კონფერენცია?

როგორც 21 მაისს გაზეთ „ახალგაზრდა ივერიელში" საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტია იუწყებოდა, 23 მაისს თბილისის სახელმწიფო ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში უნდა გამართულიყო ეროვნულ კონგრესში შემავალი პარტიების საგანგებო კონფერენცია. დანიშნულ დღეს ეს ღონისძიება არ გაიმართა. მიზეზის დასადგენად საქინფორმის კორესპონდენტმა მიმართა საკონცერტო დარბაზის დირექტორს ალექსანდრე ბასილაიას:

— ის, რომ ჩვენს დარბაზში ეროვნული კონგრესი კონფერენციის გამართვას აპირებდა, ჩვენ გაზეთიდან შევიტყვეთ, — თქვა ბატონმა ალექსანდრემ, — დარბაზის თაობაზე მოსალაპარაკებლად ჩვენთვის არავის მოუმართავს, რომ მომზადებული შევხვედროდით. (საქინფორმი).

გარდასულ დღეთა ქრონიკა

საქართველოს რესპუბლიკის „საავტორო სააგენტოს" დასკვნა

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ეკონომიკური განყოფილების გამგეს ამხ. ლ. ი. ხაბურძანიას

თქვენს მიერ მიმდინარე წლის 3 ივლისს გამოგზავნილ ამხ. ა. ჩანტლაძის განცხადებასთან დაკავშირებით, რომელიც ეხებოდა ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორ ვ. ს. ადვაძის გამოქვეყნებულ შრომებში პლაგიატის საკითხს, მოგახსენებთ შემდეგს:

ჩვენ შევისწავლეთ განმცხადებელ ა. ჩანტლაძის ვრცელ წერილში მოყვანილი ადგილები, რამაც გვიჩვენა რუსული და ქართული ტექსტების იდენტურობა.

ცენტრალური კომიტეტიდან მიღებული მასალა კონტროლის მიზნით შევუდარეთ პროფესორ ა. ა. უსპენსკის წიგნს „სახალხო დემოკრატიის ქვეყნების ეკონომიკური განვითარება" (მოსკოვი, 1960 წელი). განმცხადებლის მიერ წარმოდგენილი დამატებითი მასალა შევადარეთ აგრეთვე გამომცემლობა „ვისშაია შკოლას" მიერ 1964 წელს გამოცემულ ა. ა. უსპენსკის წიგნს „საზღვარგარეთის სოციალისტური ქვეყნების ეკონომიკური განვითარება (I ნაწილი)" — „დამხმარე სახელმძღვანელო კურსისათვის „ეკონომიკის ისტორია".

პროფესორ ვ. ს. ადვაძის მიერ რუსული ტექსტიდან თარგმნითი წესით გადმოწერილი ადგილები ყველა შემთხვევაში დადასტურდა. აღსანიშნავია ისიც, რომ რუსული წყაროდან ტექსტი გადმოღებულია თითქმის სიტყვა-სიტყვით, დატოვებულია ძირითადად ყველა პროცენტი და ციფრი, ოღონდ იშვიათად შემცირებულია ზოგიერთი წინადადება, რაც, ალბათ, უხარისხო თარგმანით უნდა აიხსნას.

ამხ. ვ. ს. ადვაძეს 1968 წელს გამოცემულ წიგნში „საზღვარგარეთის სოციალისტური ქვეყნების ეკონომიკური ისტორია" არცად არა აქვს მითითებული გამოყენებული ლიტერატურა, რაც ყოვლად დაუშვებელია.

საბჭოთა საავტორო კანონმდებლობის თანახმად, ავტორს უფლება აქვს გამოიყენოს სხვა ავტორის ნაშრომიდან ციტატები ერთ საავტორო ფორმამდე, ოღონდ სქოლიოში წყაროს აუცილებელი მითითებით, ან წიგნის ბოლოს დართულ სამეცნიერო აპარატურაში. სხვაგვარი გამოყენება აკრძალულია და სწორედ პლაგიატის სახელი ეწოდება.

ამხ. ვ. ს. ადვაძის მიერ გამოცემულ შემდეგ წიგნში — „კაპიტალისტური ქვეყნების ეკონომიკური ისტორია" (თსუ-ს გამომცემლობა 1975 წ.) უკვე მითითებულია როგორც საერთო, ისე სპეციალური ლიტერატურა, რაც თავისთავად გვიჩვენებს იმ ვითარებას, რომ ავტორმა კარგად იცის ყველა წიგნისათვის, სახელმძღვანელო იქნება ეს თუ სხვა ნაშრომი, აუცილებელია სამეცნიერო აპარატურის დართვა.

სამართლიანობა მოითხოვს აღინიშნოს, რომ ამხ. ვ. ს. ადვაძის ზემოთ აღნიშნული წიგნი გამოცემულია 1968 წელს და ალბათ საჭირო იყო უფრო ადრე მიეთითებინათ ავტორისათვის არაეთიკური და არამეცნიერული საქციელის გამო, რაც არავის არ ეპატიება, არც ცნობილ და არც დამწყებ მეცნიერს.

ვინაიდან პლაგიატი მძიმე დანაშაულია და სისხლის სამართლის კატეგორიას განეკუთვნება, მისი სიმძიმის განსაზღვრა შედის სახალხო სასამართლოს და პროკურატურის კომპეტენციაში. ამდენად ჩვენ რაიმე კონკრეტული დასკვნების გამოტანისგან თავს ვიკავებთ და ვასრულებთ ცენტრალური კომიტეტის უშუალო მითითებას.

ამასთან ერთად საკითხის მომავალი განხილვის დროს გამოყენების მიზნით გიბრუნებთ ამხ. ა. ჩანტლაძის მასალაში მოყვანილ ფაქტებს.

უფროსი

ნ. წერეთელი

1985 წ. 12 ივლისი.

სპორტი

„ზუგდიდი-91"

საქართველოში სულ უფრო პოპულარული ხდება სპორტის ისეთი სახეობა, როგორიც კარატეა. ამის დამადასტურებელია ქალაქ ზუგდიდში ამ დღეებში გამართული საქართველოს ფუდოკან კარატე-დოს მესამე სემინარ-ტურნირი „ზუგდიდი-91".

ფუდოკანი იაპონურად მკვიდრ საძირკველზე ნაგებ შენობას ნიშნავს. აქედან მიიღო ეს სახელწოდება თანამედროვე კარატის ერთ-ერთმა სახეობამაც, რომელიც კარატე-დოს ტრადიციულ პრინციპებთან ერთად ბიომექანიკისა და ფიზიოლოგიის ბოლო მიღწევებსაც აერთიანებს.

საქართველოში ფუდოკანის ფედერაცია 1989 წელს შეიქმნა, ერთი წლის შემდეგ კი საერთაშორისო ფედერაციამ მისი დამოუკიდებლობა ცნო და სრულუფლებიან წევრად მიიღო. საქართველოს ფუდოკანის ნაკრები მონაწილეობდა პოლონეთში გამართულ საერთაშორისო სემინარ-ტურნირში „ბალტიის თასი-90".

ზუგდიდის სემინარ-ტურნირზე სტუმრად მოწვეული იყო მსოფლიოს ერთ-ერთი უძლიერესი კარატისტი, შავი ქამრის მეშვიდე დანის მფლობელი — საერთაშორისო ტრადიციული კარატე-ფედერაციის დირექტორატის წევრი პროფესორი ილია იორგა. ამ გამოჩენილი სპორტსმენის შექმნილია ფუდოკან-კარატე-დოს სტილიც. სემინარს უძღვებოდა ფედერაციის ტექნიკური დირექტორი, შავი ქამრის მეორე დანის მფლობელი ზურაბ მერაბიშვილი.

მიუხედავად იმისა, რომ მონაწილეთა რაოდენობა მეტად შეზღუდული იყო, სემინარზე საქართველოს თითქმის ყველა კუთხიდან ჩამოვიდნენ სპორტსმენები. სემინარის მონაწილეებისათვის მოეწყო ტურნირი აბსოლუტურ პირველობაზე იუნიორებსა და მოზრდილთა შორის, რომელშიც სპორტსმენებმა ჩინებული ტექნიკური მომზადება გამოავლინეს. სემინარის დასასრულს გაიმართა გამოცდები ქამრებზე — „კიუ"-ზე. გამარჯვებულებს გადაეცათ დიპლომები, რის მეშვეობითაც ისინი ამიერიდან ყველა ტრადიციული ფედერაციის მიერ არიან აღიარებული მსოფლიოში.

ტურნირზე გუნდურ ჩათვლაში გაიმარჯვეს მასპინძლებმა, ხოლო მეორე ადგილი გაიყვეს თბილისისა და სენაკის გუნდებმა.

სემინარის მაღალ დონეზე ჩატარებას დიდი ამაგი დასდეს ზუგდიდის აღმოსავლური ორთაბრძოლების ცენტრის „ავაზას" და ფუდოკან-კარატე-დოს ორგანიზაციის ხელმძღვანელებმა მერაბ ოკუჯავამ და მამუკა ყურაშვილმა. ამ ღონისძიებას სპონსორობას უწევდა ზუგდიდის ჩაის კომბინატი „ოდიში".

• • •

სურათებზე: ნორჩი კარატისტის ილონ ოკუჯავას პირველი წარმატება; სემინარ-ტურნირი „ზუგდიდი-91".

მიხეილ კიკვაძის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

სველი მინდვრები, საქველმოქმედო მატჩები და სხვა

საქართველოს ეროვნული ჩემპიონატის XIII ტური თითქმის ყველა ქალაქში წვიმიან ამინდში მიმდინარეობდა. ერთი შეხვედრა, სადაც წყალტუბოს „სამგურალს" ზესტაფონის „მარგვეთისათვის" უნდა ემასპინძლა, კოკისპირული წვიმის გამო გადაიდო კიდეც. მიუხედავად უამინდობისა, ბევრი მატჩი დაძაბულად და საინტერესოდ ჩატარდა. მთელ რიგ შეხვედრებში გუნდებმა კარგი ფიზიკური მომზადების ხარჯზე შემტევი, თანამედროვე ფეხბურთი აჩვენეს მაყურებელს.

ზუგდიდში „ოდიშმა" ბათუმის „ბათუმს" უმასპინძლა, ორივე გუნდი ლიდერობაზე აცხადებს პრეტენზიას და შეხვედრა ბევრ საინტერესოს გვპირდებოდა. სველ მინდორს ალლო პირველად სტუმრებმა აუღეს, ისინი ახლოსაც იყვნენ მიზანთან, მაგრამ კარგად თამაშობდა მასპინძელთა კარის დარაჯი ჭანტურია. შემდეგ უფრო გააქტიურდნენ ზუგდიდელები და პირველ ტაიმში შეროზიამ თავური დარტყმით გახსნა ანგარიში — 1:0. ბრძოლა არც შემდგომ შენელებულა. ორივე კართან იქმნებოდა სახიფათო მომენტები, მაგრამ „ოდიშის" მოთამაშეები ამ დღეს უფრო ორგანიზებულად გამოიყურებოდნენ და მეორე ტაიმში მათ კიდევ ერთი ბურთის გატანა შეძლეს. ამ გოლის ავტორი ყიზილაშვილი გახლდათ.

სამტრედიაში „სანავარდო" ლანჩხუთის „გურიას" ხვდებოდა. ორივე გუნდს წლევანდელ ჩემპიონატში სხვადასხვა ამოცანები აქვთ გადასაწყვეტი. „გურია" ლიდერთა პოზიციების განმტკიცებისათვის ისწრაფვის, ხოლო „სანავარდოს" მოკრძალებული მიზნები აქვს დასახული — შეინარჩუნოს ადგილი უმაღლეს ჯგუფში. შეხვედრა საინტერესოდ წარიმართა, „გურიამ" უფრო დამაჯერებლად ითამაშა და მეტად საჭირო სამი ქულა მოიპოვა გასვლით მატჩში — 2:1. ასე მოიგეს ეს შეხვედრა სტუმრებმა და მყარად დაიმკვიდრეს ადგილი გათამაშების მეორე საფეხურზე. გოლები გაიტანეს უგრელიძემ — 2 („გურია") და ბრეგვაძემ.

ხაშურში „ივერიამ" მინიმალური ანგარიშით — 1:0 დაამარცხა ვანის „სულორი". ბურთი თერთმეტმეტრიანი დარტყმით კისელიოვმა გაიტანა.

ხონის „კოლხეთი" ამ ტურში რუსთავის „გორდას" ხვდებოდა უშედეგოთ ბრძოლა ფრედ — 1:1 დამთავრდა. თავი გამოიჩინეს მიქაშავიძემ („გორდა") და გოგაძემ.

ოზურგეთის „მერცხალმა" მეტად საჭირო გამარჯვება მოიპოვა საკუთარ მინდორზე ფოთის „კოლხეთი-1913"-თან. ამ გამარჯვებით მასპინძლებმა გაიუმჯობესეს სატურნირო მდგომარეობა. ბურთები ოზურგეთელთაგან გაიტანეს ავალიშვილმა და ბარამიძემ. საპასუხო ბურთი ფოთელებმა თერთმეტმეტრიანი დარტყმით გაიტანეს.

ტურის სხვა მატჩები: „ცხუმი" (სოხუმი) — „ალაზანი" (გურჯაანი) 5:0, „დილა" (გორი) — „ქუთაისი" (ქუთაისი) 3:3, „მზიური" (გალი) — „იბერია" (თბილისი) 0:0, „შევარდენი-1906" (თბილისი) — „ამირანი" (ოჩამჩირე) 1:1. გათამაშებას 30 ქულით ერთპიროვნულად ლიდერობს თბილისის „იბერია". ლანჩხუთის „გურია" გასული წლის რესპუბლიკის ჩემპიონს 5 ქულით ჩამორჩება, მესამე ადგილზე 23 ქულით ბათუმის „ბათუმია".

მორიგი XIV ტური გაიმართება 30 მაისს. 25 მაისს კი თბილისის ბორის პაიჭაძის ეროვნულ სტადიონზე გიწვევთ საქველმოქმედო მატჩებზე: თბილისის „იბერია" საქართველოს ნაკრებს ხვდება, ხოლო 1981 წლის თასების მფლობელთა თასის გამარჯვებული თბილისის „დინამო" — 1975 წელს ამავე თასის მფლობელ კიევის „დინამოს". მთელი შემოსული თანხა გადაერიცხება მიხეილ მესხის ოჯახს.

• • •

რომში გაიმართა უეფას თასის განმეორებითი მატჩი რომის „რომასა" და მილანის „ინტერს" შორის. პირველი შეხვედრა, როგორც ცნობილია „ინტერის" გამარჯვებით 2:0 დამთავრდა (გოლები გაიტანეს მათეუსმა და ბერტიმ). განმეორებით შეხვედრაში წარმატებას „რომამ" მიაღწია — 1:0. ორი შეხვედრის ჯამში უეფას თასი „ინტერს" ხვდა წილად. ამ საპატიო თასს ეს კლუბი თავისი არსებობის მანძილზე პირველად დაეუფლა.

ჩვენი გაზეთის დღევანდელი ნომერი ექვსგვერდიანია.

ქაქუცა ჩოლოყაშვილის საზოგადოების განცხადება

ძვირფასო თანამოძმენო!

ჩვენს საზოგადოებასთან ჩამოყალიბებულია სპორტული სამმართველო. მასში გაერთიანებული ჭაბუკები გადიან სპეციალურ ფიზიკურ წვრთნას, რათა ნებისმიერ ექსტრემალურ სიტუაციაში მზად იყვნენ ქართველი ერის სასიცოცხლო ინტერესების დასაცავად. ქაქუცა ჩოლოყაშვილის საზოგადოება ითვალისწინებს მათ წმინდა სურვილს იქცნენ ნამდვილ მეომრებად და პირნათლად მოიხადონ თავიანთი ჯარისკაცული მოვალეობა ერის წინაშე და სთავაზობს საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავდაცვის კომისიის თავმჯდომარეს ბ-ნ თენგიზ კიტოვანს, რომ საზოგადოების სპორტული სამმართველო მთლიანი შემადგენლობით შევიდეს საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნულ გვარდიაში და მის ბაზაზე შეიქმნას — ქაქუცა ჩოლოყაშვილის სახელობის განსაკუთრებული დანიშნულების მებრძოლი რაზმი, რომელსაც მჭიდრო საქმიანი თანამშრომლობა ექნება ამავე საპატიო სახელის მატარებელ საზოგადოებრივ ორგანიზაციასთან.

მიგვაჩნია, რომ ამ იდეის ხორცშესხმით ქართველი ხალხი პირნათლად მოიხდის ვალს მისთვის ვნებული ეროვნული გმირის წინაშე; იგი ერთგვარი ზნეობრივი სტიმულირების საფუძველი იქნება არა მარტო ამ რაზმში მომსახურე ჭაბუკთათვის, არამედ მთელი ქართველი ერისთვისაც, რამეთუ ყველა თვალნათლივ დაინახავს, რომ ქართველი ხალხი არასოდეს ივიწყებს მისთვის თავდადებულ გმირებს და საქართველოს ბედნიერი მომავლისათვის წამებულ მამულიშვილებს.

ვიაროთ ღვთის გზით და ღმერთი ჩვენთან იქნება!

ქაქუცა ჩოლოყაშვილის საზოგადოება.

მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი

მისამართი: 380096, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. № 14.

ტელეფონები: მთავარი რედაქტორის მისაღები 99-92-26; წერილების რედაქცია 99-73-24.

იბეჭდება ოფსეტური წესით საგაზეთო კორპუსში, ხოშარაულის ქ. № 29.

ინდექსი 68484

საქართველოს რესპუბლიკა